

Üldplaneeringu ja KSH eelnõu kohta avaliku väljapaneku jooksul esitatud ettepanekud ja vastusseisukohad

	Ettepaneku esitaja/ kirja kuupäev	Ettepanek	Vastusseisukoht
1	<p>Kaltsiumkarbonaat OÜ 09.11.2021 (esitatud väljaspool avalikku väljapanekut).</p>	<p>Oleme läbi vaadanud planeeringu materjalid ning edastame järgmised märkused. Seletuskirja peatükis 6.3.6.2 Tegutsevad ja avatavad karjäärid ja kaevandused on märgitud (tsiteerin): „<i>Kaevandamisluba on antud ka Lüganuse lubjakivikarjäärile (Keskkonnaameti 16.02.2021 korraldus nr DM-109156-60). Turbatootmine toimub kahel Hiiesoo mäeeraldisel. Toimib Moldova kruusakarjäär; Suurekõrtsi ja Suurekõrtsi II lubjakivikarjäär, Kohtla-Järve lubjakivikarjäär.</i>“. Täpsustame, et Keskkonnaameti 16.02.2021 korraldusega nr DM-109156-60 anti Lüganuse lubjakivikarjääri kaevandamisluba nr KL-509345. Samas dokumendis on nn avamishuviga karjääride ja kaevanduste all märgitud (tsiteerin): „<i>Kaevandamisel on Murru paekivi karjäär</i>“. Täpsustame, et nn Murru paekivikarjääri puhul on tegu Lüganuse lubjakivikarjääriga (kaevandamise luba KL-509345) ja õige nimetus mäeeraldisele on Lüganuse lubjakivikarjäär, mis asub Lüganuse lubjakivimaardlas (reg: 788). Palume seletuskirja täpsustada.</p>	<p>Arvestame ettepanekuga.</p>
2	<p>Muinsuskaitseamet 01.11.2021 nr 1.1-7/2205-5</p>	<p>Muinsuskaitseameti menetluskomisjon tutvus Lüganuse valla üldplaneeringu eelnõuga ja palub kaaluda üldplaneeringu täiendamist järgnevate kommentaaride põhjal: 1.1 soovitame ühtlustada kasutatavat terminoloogiat ja tuua selgemalt välja erisused üldplaneeringus kasutatud terminite märgilise hoone, olulise avaliku kasutusega hoone, kõrge kultuuriväärtusega objekti ja kultuuriväärtusega objekti vahel. Komisjoni hinnangul võiks kaaluda nende puhul ühtse termini kasutamist, kuna neile on antud sarnane tähendus.</p>	<p>Arvestame ettepanekuga, täpsustame terminoloogiat. Selgitame, et märgiline hoone võib, aga ei pruugi olla kultuuriväärtuslik hoone.</p>
		<p>1.2 soovitame kaaluda mälestise liikide ülevaate täiendamist lühianalüüsiga teemal, kuidas tagada nende säilimine;</p>	<p>Selgitame, et ÜP täpsusastmele sobiv ja ÜP võimalusi arvestav mälestiste jaotus on juba seletuskirjas kajastatud ning vastavalt tingimused seatud (ptk 6.2.3.). Analüüsi seega ei teostata, kuna leiame, et lähenemine on piisavas täpsusastmes.</p>
		<p>1.3 soovitame lisada mälestise liikide ülevaate juurde looduslike pühapaikade käsitus;</p>	<p>Selgitame, et mälestistele ei seata nende liikide kaupa erinevaid</p>

			kasutustingimusi. Leiame seega, et eraldi ülevaade mälestistest, mis on looduslikeks pühapaikadeks, ei ole otstarbekas.
		1.4 soovitame tuua üldplaneeringu parema loetavuse eesmärgil kultuuriväärtuslike objektide kaitse- ja kasutustingimused iga kultuuripärandi objekti liigi kirjelduse juurde;	Selgitame, et kultuuriväärtuslike objektide kaitse- ja kasutustingimuste seas on ka tingimusi, mis kehtivad kõikide käsitletud objektiliikide kohta. Dubleerimise vältimiseks jääme seega seletuskirja praeguse struktuuri juurde.
		1.5 soovitame üldplaneeringus selgemalt defineerida kohalikku kaitset ja selle eesmärki;	Arvestame ettepanekuga, kohaliku kaitset ja selle eesmärki täpsustatakse vastavalt kaitse alla võtmise määrusele (Maidla Vallavolikogu määrusega 21.10.2010 nr 10).
		1.6 soovitame täiendada ja korrigeerida XX sajandi arhitektuuripärandi objektide tabelit: lisada teave, kas objektid on kasutuses, korrigeerida objektide seisukorra hinnangut, mis on mitmete objektide puhul (nt Kiviõli veetorn) hinnatud paremas seisukorras olevaks kui nad tegelikult on;	Arvestame ettepanekuga. Selgitame, et XX sajandi arhitektuuripärandi objektide tabeli allikaks on Muinsuskaitseameti vastav register (sh objekti seisukord). Täpsustame registri põhjal, kas info on muutunud. Samuti lisame kasutamise info.
		1.7 soovitame lisada XX sajandi arhitektuuripärandi objektid üldplaneeringu põhijoonisele;	Selgitame, et üldplaneeringu kaartide loetavuse huvides ole me kandnud kõiki punktobjekte kaartidele kui neid on võimalik esitada tekstikujul (nt XX saj arhitektuuripärandi objektid). Jääme antud seisukoha juurde.

		1.8 soovitame korrigeerida maakasutuse plaani ja muuta maa-alaliste mälestiste tähistus paremini loetavaks. Soovitame lisada kaardi legendi kultuurimälestise juurde info nende ümber paiknevate kaitsevööndite kohta;	Arvestame ettepanekuga, maa-alalistele mälestistele lisatakse mälestise leppemärk. Kaardi legendi lisatakse märgi kaitsevööndi kohta.
		1.9 soovitame lisada maakasutuse plaanile kompostimisväljaku asukoht;	Selgitame, et kompostimisväljak on maakasutuskaardil märgitud kalmistu juures (tähistab üldist vajadust, asukoht täpsustub kalmistul). Erra alevikus on kompostimisala lahendatav määratud jäätmekäitluse maa-ala raames.
		<p>1.10 soovitame kajastada ajaloolisi looduslike pühapaiku Lüganuse valla üldplaneeringus eraldi peatükina „6.2.3 Kultuuriväärtuslikud objektid“ all, et tõsta teadlikust ning tagada nende säilimine. Riikliku kaitseta pühapaigad (Lisa 2) soovitame võtta kohaliku kaitse alla (v.a Hiieünn) ja looduslikke pühapaiku peaks kuvama kaardil eraldi kihina.</p> <p>Looduslikud pühapaigad on olulise inimõjuta rahvapärismälestised ohverdamise, pühakspidamise, ravimise, usulise või rituaalse tegevusega seotud paigad või asjad. Need on olulised rahvapäriskultuuri ning kohaliku identiteedi kandjad. Tegemist on eriilmeliste objektidega, milleks võivad olla metsad või puuderühmad, üksikud puud, kivid, allikad, jõed, ojad, koopad või erinevad maastikuvormid nagu künkad, orud või lohud. Ajaloolise loodusliku pühapaiga peamiseks tunnuseks on suulise rahvapärismälestise olemasolu, mis kõneleb pühakspidamisest, ohvrite toomisest, palvetamisest ja ravitsemisest.</p> <p>Osa looduslike pühapaiku on riikliku kaitse all muinsuskaitse (hetkel mälestiseliigiga „arheoloogiamälestis“) või looduskaitse objektidena (Lisa 1). Informatsiooni leiab nende kohta kultuurimälestiste registrist: https://register.muinas.ee/ või EELIS infolehel: https://eelis.ee/. Teistele looduslikele pühapaikadele, mis pole riikliku kaitse all (Lisa 2), soovitame kohaliku kaitse staatust.</p> <p>Lüganuse valla ala kattub suuresti Lüganuse kihelkonnaga, valla lääne poolne serv osaliselt ka Viru-Nigula kihelkonnaga. Muinsuskaitseameti koordineerimisel toimub üle-eestiline looduslike pühapaikade inventeerimine, mille käigus kaardistati mittemuinsuskaitsealuseid pühapaiku Ida-Virumaal 2017–2018. aastal. Aruanded vaatas üle Muinsuskaitseameti juures tegutsev ajalooliste looduslike pühapaikade eksperdinõukogu, kes tegi osade kaardistatud objektide puhul ettepaneku võtta need riikliku kaitse alla. Inventeeritud pühapaigad on kantud Maa-ameti pärandkultuuri</p>	<p>Arvestame osaliselt. Üldplaneeringu raames ei tehta ettepanekut/ei võeta looduslike pühapaikade kohaliku kaitse alla, kuna kaitse alla võtmisega kaasnevad piirangud maaomanikele.</p> <p>Looduslike pühapaikade väärtustatakse analoogselt pärandkultuuriobjektidele jt objektidele, mida ei ole võetud riikliku või kohaliku kaitse alla.</p>

		<p>kaardile.</p> <p>Looduslikud pühapaigad säilivad kõige paremini oma traditsioonilises keskkonnas ja üldiselt tuleks nendes minimeerida inimõju – v.a paikade traditsiooniline kasutamine või nende külastatavuse parandamine. Mälestisteks olevate looduslike pühapaikade ümber on tavapäraselt 50 meetri laiune puhvertsoon, et säilitada neid oma loomulikus keskkonnas ja miljös. Samamoodi peaks käituma kohaliku kaitse all olevate looduslike pühapaikade puhul. Pühade puude/puude salude (tihti hiie-nime kandvad maastikuobjektid) kaitse puhul on oluline, et puud ei muutuks maastikumutuste (peamiselt metsaraie) tõttu tormituultele avatuks. Pühaks peetud kividele on kõige ohtlikum maaparandus ja muud maastiku tugevalt mõjutavad tegurid (ehitus, karjäärid). Allikate kaitse puhul tuleb vältida otsest kahju objektile (metsa majandamine, mis rikub pinnast, ehitus jm), kuid lisaks arvestada, et ümbruses toimuvad inimõjulised veerežiimi muutused ei kuivendaks allikat. Kultuurimaastikul paiknevate objektide puhul sobib piirkonna edasine kasutamine karja- või heinamaana. Metsas paikivate hiiepaikade puhul tuleks säilitada mets, eriti selles paiknevad vanemad puud. Looduslikud pühapaigad omavad lisaks kohaliku identiteedi hoidmisele ka turismi potentsiaali – seetõttu võib kaaluda looduslike pühapaikade laiemat tutvustamist ja tähistamist infotahvlite ja/või teeviitadega.</p>	
		1.11 Muinsuskaitseamet edastab tabelid, milles on toodud välja looduslikud pühapaigad, mis on tunnistatud kultuurimälestisteks (Lisa nr 1) ja pühapaigad, mis ei ole riikliku kaitse all (Lisa nr 2).	-
		2.1 ajakohastada KSH aruande lk 71 asuv lause Muinsuskaitseameti poolt esitatud arheoloogia prognoosialade info põhjal: <i>KSH koostamise ajal on valla potentsiaalsed arheoloogiapärandi alad Muinsuskaitseameti poolt piiritlemisel, sisendi saamisel on otstarbekas aladega planeeringus arvestada ja seada aladele täpsustatud kasutamistingimused.</i>	Arvestame ettepanekuga, uuendame KSH aruannet.
3	Maaeluministeerium 19.10.2021 nr 4.1-5/998-3	Maaeluministeerium esitab oma seisukohad kooskõlas Riigikogu menetluses oleva väärtuslikku põllumajandusmaad käsitlevas seaduse eelnõus (Maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse muutmise ning sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (309SE)) (edaspidi selles kirjas <i>seaduse eelnõu</i>) toodud põhimõtetega. Märgime siinjuures, et seaduse eelnõu menetlus Riigikogus on pooleli ning selle tulemused ei ole teada.	Võtame teadmiseks.
		1. Seletuskirja jaotises 3 „Lüganuse valla ruumilise arengu põhimõtted“ on kinnitatud, et põllumajandusliku tootmise puhul hoitakse väärtuslikud põllumajandusmaad kasutusel, säilitades põllumajandusmaastike avatuse ning et uute põllumajanduslike tootmishoonete kavandamisel ja maastikule paigutamisel arvestatakse võimalike tootmisest tulenevate mõjudega nii elukeskkonnale kui maastikuväärtustele. Jaotises 5.22 „Põllu- ja metsa maa-ala (MP ja MM)“ märgitu kohaselt määratakse põllumajanduslikuks tootmiseks kavandatud ning	-

		metsamaa metsaga kaetud või metsamajandusliku potentsiaaliga maa-alale põllu- ja metsa maa-ala juhtotstarve. Lisaks on kinnitatud, et põllumajandusmaad tuleb säilitada avatuna ning soovitatavalt kasutusel olevatena ning väärtuslikel põllumajandusmaadel tuleb jätkata põllumajanduslikku tegevust.	
		2. Seletuskirja jaotises 6.3.4 „Väärtuslik põllumajandusmaa“ märgitu kohaselt loetakse Lüganuse vallas väärtuslikuks põllumajandusmaaks vähemalt kahe hektari suured maatulundusmaa sihtotstarbega haritava maa või loodusliku rohumaa massiivid, mille kaalutud keskmine reaaloniteet on võrdne 38 boniteedipunktiga või kõrgem. Väärtuslike põllumajandusmaade ja nende määramise ja kasutustingimuste seadmise eesmärk on tagada nende maade võimalikult suures ulatuses säilimine ja kasutamine sihipäraselt põllumajanduslikuks tegevuseks. Samas jaotises on seatud väärtusliku põllumajandusmaa kohta muu hulgas tingimus, et seda maad tuleb üldjuhul hoida põllumajanduslikus kasutuses ja vältida selle võsastumist ja metsastumist. Põldude sööti jätmisel tuleb tagada niitmine, et säilitada maastiku avatus. Väärtusliku põllumajandusmaa massiivile üldjuhul hoonestust ei rajata, kuid erandina võib sinna elamuid, tootmishooneid jms hajaasustuses vajalikke hooneid rajada tingimusel, et ehitamise tulemusena põllumassiiv ei tükeldu. Väärtuslikule põllumajandusmaale ei kavandata üldplaneeringus ka päikesejaamade rajamist. Maaeluministerium analüüsis Lüganuse valla üldplaneeringuga määratavate väärtuslike põllumajandusmaade kaardikihti ja võrdles saadud tulemit Põllumajandusuuringute Keskuse poolt koostatud põllumajandusmaa massiive, seal hulgas eelduslikult väärtuslikke põllumajandusmaid, kajastava kaardikihi andmetega. Analüüsi tulemusena selgus, et valla üldplaneeringuga kavandatakse määrata väärtuslikuks põllumajandusmaaks u 3900 hektari ulatuses põllumajandusmaa massiive ning sarnase tulemi annab ka Põllumajandusuuringute Keskuse poolt koostatud kaardikihi analüüs.	Võtame teadmiseks.
		3. Lüganuse valla üldplaneeringu koostajad on üldplaneeringus väärtusliku põllumajandusmaa määramisel ja selle kaitse- ja kasutustingimuste seadmisel järginud seaduse eelnõus väärtusliku põllumajandusmaa kaitseks seatud põhimõtteid.	Võtame teadmiseks.
4	Terviseamet 20.10.2021 nr 9.3-1/21/4051	Üldplaneeringus p 5.14 lk 34 märgitakse, et „Liimala ja Aa supelrannad ning Uljaste ujumiskoht on kantud maakasutuskardile“ ning on KSH aruandes p 4.2.4 lk 65 täheldatud järgmine „Mereäärsete puhke võimaluste tagamiseks näitab planeering supelranna maa-alad ja seab arengutingimused nii Liimala kui Aa külas, avalik supluskoht säilib Uljaste järve ääres“. Oluline on märkida, et Terviseameti 2020. a andmetel Lüganuse vallas paikneb üks supluskoht, mis asub Liimala külas mere rannal ning Terviseameti vee terviseohutuse infosüsteemis on olemas andmed selle supluskohta suplusvee kvaliteedi kohta. Ameti 2020. a hinnangu kohaselt Liimala supluskohta suplusvee kvaliteeti ei olnud võimalik hinnata ning klassifitseerida, kuna perioodil 2017-2020 oli Liimala supluskohta suplusvee 2019. aasta seireproovide kogus mittevastav määruse nr 63 lisa 1 nõuetele, millest 01.12.2020 teatas amet Lüganuse Vallavalitsusele kirjaga nr 9.2-3/20/10802-1. Ametil puuduvad andmed teiste üldplaneeringus märgitud supluskohtade (Aa supelrand ja Uljaste ujumiskoht) kohta.	Võtame teadmiseks. Suplusvee seire korraldamine ei ole suunatav ÜP tasemel ning vajab eraldiseisvat protsessi.

		<p>Amet selgitab, et supluskohta omanikele või valdajatele tekib veeseaduse alusel kohustus ohutuse tagamiseks supluskohad korrastada, teostada suplusvee seiret, hinnata vee kvaliteeti, sh võimalike reostuste ja potentsiaalselt toksiliste sinivetikate esinemist rannas ning teavitada supluskohta kasutajaid veekvaliteedist. Amet on määruse nr 63 § 1 lg 2 ja § 2 p 16 kohaselt arvestades määruse kohaldumise üle otsustav asutus. Seega on ametil õigus kohustada kohalikku omavalitsust või veekogu omanikku asutada supluskoht ja avada hooaeg kui ameti hinnangul käib veekogus ujumas suur hulk inimesi ning suplemist seal ei ole alaliselt keelatud või ei ole antud alalist soovitusi veekogus mitte supelda või kui tegemist on traditsioonilise supluskohaga, supluskohas on olemas taristu ja ehitised, samuti kui propageeritakse või soodustatakse suplemist.</p> <p>Kuna üldplaneeringu kohaselt on Aa supelrand ja Uljaste ujumiskoht ka avalikult kasutatavad supluskohad ning peavad määruse nr 63 järgi olema suplejatele ohutud, siis teeb amet ettepaneku planeerida alates 2022. aasta suplushooajast suplusvee seiret Aa supelrannas ja Uljaste ujumiskohas.</p>	Võtame teadmiseks. Suplusvee seire korraldamine toimub väljaspool ÜP protsessi.
5	<p>Maa-amet</p> <p>26.10.2021 nr 6-3/21/15325-</p>	<p>1. Joonisel <i>Maakasutusplaan</i> on märgitud Konksu (katastritunnus 43801:001:0166), Kanaliotsa (katastritunnus 43801:001:0174), Aheraine (katastritunnus 44901:002:0408), Varuvälja (katastritunnus 44901:002:0415) katastriüksustele ning osale Kivijärve (katastritunnus 43801:001:0165) katastriüksusest mäetööstusmaa, kuid jääb selgusetuks, mille alusel vastav määrang on tehtud. Nimetatud aladel asus Aidu karjääri (loa nr KMIN-075; loa omaja Enefit Kaevandused AS) mäeeraldis ja selle teenindusmaa, mille luba kehtis kuni 03.05.2019. Maa-amet nõustub endise Aidu karjääri (luba nr KMIN-075) alal mäetööstusmaa juhtotstarbega katastriüksustel Aheraine (katastritunnus 44901:002:0408) ja Aidu karjääriväli 2 (katastritunnus 49801:001:2000), kuna need on endiselt korrastamata. Keskkonnaamet pikendas 28.01.2021 kirjaga nr 12-1/21/737-2 Aheraine ja Aidu karjääriväli 2 kinnisasjade korrastatuse tunnistamise tähtaega kuni 31.12.2023.</p> <p>Ülejäänud endise Aidu karjääri alal palume mäetööstusmaa juhtotstarvet mitte märkida, kuna mäeeraldisel ala on neil aladel korrastatuse tunnistatud ja kehtivat kaevandamisloa ei ole. Palume nimetatud katastriüksuste osas joonist täpsustada. Lisaks märgime, et kogu Uus-Kiviõli kaevanduse (loa nr L.MK/329491; loa omaja Enefit Power AS) mäeeraldisel teenindusmaa ulatuses ei ole üldplaneeringus määratud mäetööstusmaad. Palume vastavalt ajakohastele andmetele planeeringu joonistel kajastada korrektselt mäetööstuse maa-ala kehtivate kaevandamisloaga mäeeraldistel ja nende teenindusmaadel. Allmaakaevanduse puhul palume mäetööstusmaa määrata teenindusmaa ulatuses.</p>	Arvestame ettepanekuga.
		<p>2. Seletuskirja peatükis 5.3 <i>Ühiskondliku hoone maa-ala (AA)</i> on üldiste kasutamise- ja ehitustingimuste all märgitud (tsiteerin): „Ühiskondlike hoonete kui tundlike hoonete lähialasse mitte kavandada tootmishooneid vms häiringuid (nt müra, lõhn, vibratsioon, oluline liikluskoormus) põhjustavat maakasutust.“ Loetletud häiringud võivad aset leida</p>	Arvestame ettepanekuga.

		<p>ka kaevandamistegevusel mäetööstusmaadel, kuna kaevandamisel müratase ja liiklussagedus kasvab ning võib tekkida tolm. Palume seletuskirjas täpsustada tundlike hoonete lähiala ulatust ning maardlaga kattumise korral lisada seletuskirja selgitus, et võimalusel tuleks vältida häiringuid (nt müra, lõhn, vibratsioon, oluline liikluskoormus) põhjustavat maakasutust ühiskondlike hoonete lähialasse. Seletuskirjas olev sõnastus jätab laia tõlgendamisruumi lähiala ulatuse osas, mis võib seega ulatuda ka maardlatega kattuvatele aladele. Häiringuid põhjustava maakasutuse, sh kaevandamistegevuseks vajaliku mäetööstusmaa määramise keelamine halvendab maavarale juurdepääsu ja on vastuolus MaaPS §-ga 14</p>	<p>Selgitame, et lähiala ulatus ei ole ühese kaugusena määratav. Lähiala tuleb mõtestada vastavalt häiringule ja kavandatavale tegevusele (nt müra leviku puhul ala). Lähiala mõtestamise aluseks on modelleerimine/analüüs. Täpsustame eeltoodud kirjelduse põhjal seletuskirja.</p>
		<p>3. Joonise <i>Maakasutusplaan</i> kohaselt jäävad maardlad põllu-/metsamajanduse maa-alale ja väärtuslikule põllumajandusmaale. Seletuskirja peatükis <i>5.22 Põllu- ja metsa maa-ala (MP JA MM)</i> on kirjeldatud (tsiteerin): „Põllumaa on põllumajanduslikuks tootmiseks kavandatud ning metsamaa metsaga kaetud maa või metsamajandusliku potentsiaaliga maa-ala. Põllumajandusmaa maa-alal võivad asuda väikeelamud, ühiskondlikud hooned, äri- ja tootmishooned ja tehnorajatised“. Üldiste kasutus ja ehitustingimuste all on märgitud (tsiteerin): „Põllu- ja metsamaale võib hajaasustuse põhimõttel rajada ühepereelamuid (koos kõrvalhoonetega), puhkerajatisi, ühiskondlikke hooneid vms hooneid ja tehnorajatisi“ ning „Soodustamaks ettevõtlust võib hajaasustuses põllumajanduse ja metsamajanduse maa-alale rajada äri- ja tootmisettevõtteid ning muu otstarbega hooneid ja rajatisi juhul, kui need järgivad peatükis 2 toodud laiemaid põhimõtteid ning soovitud juhtotstarbele vastavaid tingimusi“. Seletuskirja peatükis <i>6.3.4 Väärtuslik põllumajandusmaa</i> on väärtuslike põllumajandusmaade kasutamise tingimuste all märgitud (tsiteerin): „Väärtuslikule põllumajandusmaa massiivile üldjuhul hoonestust ei rajata. Elamuid, tootmishooneid jms hajaasustuses vajalikke hooneid võib erandina rajada tingimusel, et põllumassiivi ei tükeldata“ ning „Väärtuslikule põllumajandusmaale saab kavandada tuuleparke juhul, kui need paiknevad tuuleenergeetika arendamiseks sobivate alade sees“. Seletuskirja peatükis <i>6.3.6.2 Tegutsevad ja avatavad karjäärid ja kaevandused</i> on maardlate kasutuselevõtmise üldiste tingimuste alla toodud (tsiteerin): „Maapõue seisundit ja kasutamist mõjutava tegevuse korraldamisel tuleb tagada arvelevõetud maavara kaevandamisväärsena säilimine ja juurdepääs maavaravarule. Püsiva iseloomuga tegevus on põhimõtteliselt lubatav, kui kavandatav tegevus ei halvenda maavaravaru kaevandamisväärsena säilimise või maavaravarule juurdepääsu osas olemasolevat olukorda“. Täpsustame, et püsiva iseloomuga tegevus on võimalik siis, kui selle jaoks on saadud MaaPS kohane kooskõlastus või luba. Palume selguse mõttes viidatud lausest eemaldada sõna „põhimõtteliselt“, kuna selle sõna allesjätmise korral jääb mulje, et tegu on valdava üldjuhtumiga (põhimõtteliselt lubatav). Tegelikuses on tegu erandjuhtumiga, millele on saadud igakordse kaalutlusotsuse tulemusena MaaPS alusel kooskõlastus või luba.</p>	<p>Arvestame ettepanekuga.</p>

	<p>Selgitame, et püsiva iseloomuga hoonete ja rajatiste rajamisel maardlate aladele ei ole võimalik nende alt maavara kaevandada, kuna ehitiste püsimise võimaldamiseks tuleb ehitiste alla ja ümbrusesse jätta maapõuetugi ehk jätta maavara kaevandamata. Kaevandamise võimaluse vähenemise korral olemasolev olukord maavarale juurdepääsu osas halveneb ja tegu on vastuoluga MaaPS §-ga 14.</p> <p>Palume seletuskirja üheselt mõistetavuse tagamiseks lisada, et maardlatega kattuvatel aladel on ehitusseadustiku mõistes püsiva iseloomuga hoonete ja rajatiste ehitamine võimalik vaid peale maavara ammendumist, kui ei ole saadud MaaPS alusel muu sisuga kooskõlastust või luba.</p>	
	<p>Seletuskirja peatükis 6.3.6.1 <i>Maavarad</i> on loetletud Lüganuse valla territooriumile jäävad maardlad ning lubjakivimaardlate alla on märgitud ka Murru, kuid vastava nimega maardlat Lüganuse vallas ei asu. Palume seletuskirja täpsustada.</p>	Arvestame ettepanekuga.
	<p>4. Seletuskirja peatükis 6.3.6.2 <i>Tegutsevad ja avatavad karjäärid ja kaevandused</i> on märgitud (tsiteerin): „Kaevandamisluba on antud ka Lüganuse lubjakivikarjääride (Keskkonnaameti 16.02.2021 korraldus nr DM-109156-60). Turbatootmine toimub kahel Hiiesoo mäeeraldisel. Toimib Moldova kruusakarjäär; Suurekõrtsi ja Suurekõrtsi II lubjakivikarjäär, Kohtla-Järve lubjakivikarjäär.“. Täpsustame, et Keskkonnaameti 16.02.2021 korraldusega nr DM-109156-60 anti Lüganuse lubjakivikarjääri kaevandamisluba nr KL-509345. Turbatootmine toimub Hiiesoo turbatootmisalal (loa nr L.MK.IV-55900). Moldova kruusakarjääri loa nr on IVIM-007. Lüganuse vallas asuvad lubjakivikarjäärid Suurkõrtsi lubjakivikarjäär (loa nr L.MK/317612), Lüganuse lubjakivikarjäär (loa nr KL-509345) ja Kohtla-Järve lubjakivikarjäär (loa nr L.MK/330055). Suurkõrtsi II lubjakivikarjäär asub Lääne-Viru maakonnas Viru-Nigula vallas. Lisaks on avamishuviga karjääride ja kaevanduste all märgitud (tsiteerin): „Kavandamisel on Murru paekivi karjäär“. Täpsustame, et Murru puhul on tegu lubjakivikarjääri ehk õige nimetus mäeeraldisele on Murru lubjakivikarjäär. Palume seletuskirja täpsustada.</p>	Arvestame ettepanekuga.
	<p>5. Seletuskirja peatükis 6.3.6.2 <i>Tegutsevad ja avatavad karjäärid ja kaevandused</i> on maardlate kasutuselevõtmise üldiste tingimuste alla toodud (tsiteerin): „Majandustegevuse lõppemisel karjäärid korrastada, et võimaldada maade edasist kasutust kas metsamaana, puhkeala või ehitusalana. Soodustatud on karjäärialade kasutuselevõtmine taastuenergeetika tootmiseks ja kokkusobivate otsarvete kombineerimine“ ning „Turba kaevandamiseks tuleb eelistada juba kuivendusest rikutud alasid“. Selgitame, et majandustegevuse lõppemisel kasutusest väljalangenud karjääris võib olla veel ammendumata maavaravaru, mida võidakse hakata tulevikus kaevandama ning sellele peab olema tagatud juurdepääs. Palume seletuskirjas täpsustada, et karjäärialade kasutusele võtmine muul eesmärgil kui kaevandamine on võimalik vaid juhul, kui kaevandamistegevus on antud alal lõppenud ning maavara on ammendumine. Arendusalade</p>	Arvestame ettepanekuga, tingimus sõnastatakse ümber: <i>Karjäärid tuleb korrastada enne kaevandamisloa kehtivuse lõppemist vastavalt kehtivatele õigusaktidele, et võimaldada maade edasist kasutust kas metsamaana, puhkeala või ehitusalana. Soodustatud on karjäärialade kasutuselevõtmine</i>

		<p>kattumisel kehtivate ja taotletavate mäeeraldistega või nende teenindusmaadega on vaja saada kaevandamisloa omaja/taotleja nõusolek.</p> <p>MaaPS § 45 lõige 1 sätestab, et turba kaevandamiseks on lubatud kaevandamisluba taotleda üksnes kaevandamisega rikutud ja mahajäetud turbaalade nimekirja või kaevandamiseks sobivate turbaalade nimekirja kantud alal või maardlal. Kui ala asub keskkonnaministri 27.12.2016 määruse nr 87 „Kaevandamisega rikutud ja mahajäetud turbaalade ning kaevandamiseks sobivate turbaalade nimekiri“ lisas 1 või 2 toodud alal, siis võib seal taotleda turba kaevandamise luba. Palume seletuskirjas täpsustada turba kaevandamiseks sobilike alasid. Nõustume seletuskirjas ka järgneva täpsustusega (tsiteerin): Turba kaevandamiseks võimalusel eelistada juba kuivendusest rikutud alasid“.</p>	<p><i>taastuveneergetika tootmiseks ja teiste kokkusobivate otsarvete kombineerimine. Karjäärilade kasutusele võtmine muul eesmärgil kui kaevandamine on võimalik peale maavara ammendumist ja kaevandusloa omaja/taotleja nõusolekul.</i></p> <p>Täpsustame seletuskirja turbatootmiseks sobilike alade osas.</p>
		<p>6. Maardlad asuvad Lüganuse valla territooriumil valdavalt hajaasustatud aladel. Seletuskirja peatükis 6.5.8.2 <i>Väiketuulikud</i> on märgitud (tsiteerin): „Väiketuulikute püstitamine võib toimuda kogu valla territooriumil üldjuhul projekteerimistingimuste alusel ja järgides alltoodud tingimusi“. Loetletud tingimuste seas on kirjeldatud (tsiteerin): „Hajaasustatud aladel võib tuuleenergeetika rakendamiseks püstitada väiketuulikuid oma majapidamise või ettevõtte tarbeks“. Palume tingimustesse lisada ka, et maardlatega kattuvatel aladel on võimalik püsiva iseloomuga ehitisi rajada juhul, kui maavaravaru on ammendatud või kui selleks on saadud MaaPS alusel kooskõlastus või luba. Kehtivate ja taotletavate lubadega mäeeraldistega või nende teenindusmaadega kattumisel on tuulikute ja nendega seotud taristu rajamiseks vaja saada kaevandamisloa omaja/taotleja nõusolek.</p>	<p>Arvestame ettepanekuga.</p>
		<p>7. KSH aruande eelnõu peatükis 4.1.2.1. ROHELINE VÕRGUSTIK on rohelise võrgustiku vähendamise põhjusena võrreldes olemasoleva olukorraga toodud (tsiteerin): „Kattumine Põhja-Kiviõli ja Põhja-Kiviõli II karjääriga: analoogselt endise Aidu karjäärile on tegemist rikutud maakasutusega alaga, mis kaevandustegevuse lõppedes korrastatakse puhkealaks“. Täpsustame, et kehtivate kaevandamislubade kohaselt on Põhja-Kiviõli II põlevkivikarjäär (loa nr KMIN-105) mäeeraldise korrastamise suunaks metsamaa, tehiseveekogu ning Põhja-Kiviõli põlevkivikarjäär (loa nr KMIN-045) mäeeraldise korrastamise suunaks on metsamaa. Palume KSH aruande eelnõud täpsustada.</p>	<p>Arvestame ettepanekuga.</p>
		<p>8. Joonis <i>Maakasutusplaan</i> järgi asuvad maardlad taastuveneergetika maa-alal. Seletuskirja peatükis 6.5.8.3 <i>Päikesenergeetika</i> on kirjeldatud (tsiteerin): „Päikesenergeetika tootmise olemasolevad ja kavandatavad alad on planeeringus välja toodud taastuveneergetika maa-ala juhtotstarbena. Täiendavalt on võimalik päikesepaneele ja päikeseparke kavandada vastavalt alltoodud tingimustele“. Tingimuste seas on toodud (tsiteerin): „Päikeseparkide kasutuselevõtu kavandamisel tuleb asukoha valikul eelistada</p>	<p>Arvestame ettepanekuga.</p>

	<p>väheväärtuslike alade kasutamist ning endisi jäätmaid – nt endisi karjääride alasid, puistanguid, tootmisest väljalangenud tootmisalasid, väheviljakaid põllumaid“ ning „Tiheasustusega aladel võib päikesepaneele paigutada enda tarbeks hoonetele (katused ja seinad) ja maapinnale. Võrku müümise eesmärgil kavandatavad päikeseparkide rajamisel (üle 100 kW) on vajalik DP koostamine“. Selgitame, et karjäärialade kasutuselevõtmine muul eesmärgil kui kaevandamine on võimalik vaid juhul, kui kaevandamistegevus on antud alal lõppenud ning maavara on ammendunud. Maardlatega kattuvat aladel on võimalik püsiva iseloomuga ehitisi rajada vaid aladele, kus maavaravaru on ammendatud või kui selleks on saadud MaaPS alusel muu kooskõlastus või luba. Üldplaneeringuga ei anta MaaPS alusel kooskõlastust taastuveneergetika kavandamisele maardlate aladele. Palume seletuskirja täpsustada.</p>	
	<p>9. Joonis <i>Maakasutusplaan</i> järgi asuvad maardlad tuuleenergeetika arendamiseks potentsiaalselt sobivat aladel. Leppemärgi selgituseks on märgitud, et arendusvõimalused selguvad DP, KSH ja uuringute käigus. Seletuskirja peatükis <i>6.5.8.1 Tuulepargid</i> on kirjeldatud (tsiteerin): „Planeeringuga nähakse ette põhimõtteliselt sobivad alad tööstuslike tuulikute tuuleparkide arendamiseks. Planeeringuga ei nähta ette üksikute tööstuslike tuulikute kavandamist. Tuuleparkide kavandamine on seletuskirja kohaselt võimalik IdaViru maakonnaplaneeringuga kavandatud tuuleenergeetika aladel (kantud üle maakonnaplaneeringust); varasematel ehitusõigust tagavatel planeeringualadel; üldplaneeringu käigus leitud potentsiaalsetel tuuleenergeetika aladel“. Seletuskirja joonisel 14 on toodud põhimõtteliselt sobivate tuuleenergeetika aladena Lüganuse vallas Varja tuulepargi teemaplaneeringu, Purtse tuulepargi teemaplaneeringu ja Aidu tuulepargi teemaplaneeringu tuulikute asukohad, sh kehtetuks tunnistatud ja kehtestamata tuuliku asukohad, mida joonisele <i>Maakasutusplaan</i> ei ole märgitud, kuid mis kattuvad Aseri fosforiidimaardlaga (registrikaart nr 191), Suurkõrtsi lubjakivimaardla (registrikaart nr 808) ja Suurkõrtsi lubjakivikarjäär (loa nr L.MK/317612; loa omaja Kiviluks AS; luba kehtib kuni 02.10.2034) mäeeraldise ja selle teenindusmaaga. Seletuskirja peatükis <i>6.5.8.1 Tuulepargid</i> on kirjeldatud (tsiteerin): „Reaalsed arendusvõimalused selguvad detailsemate planeeringute ja nende raames läbiviidavate uuringute ning mõjude hindamise käigus (keskkonnamõju strateegiline hindamine keskkonnamõju hindamise täpsusastmes)“.</p> <p>Selgitame, et tuulepargi alad kattuvad ka mitmete mäeeraldistega ja nende teenindusmaadega. Näiteks Hiiesoo turbatootmisala (loa nr L.MK.IV-55900; loa omaja AS Tootsi Turvas, luba kehtib kuni 23.03.2050), Uus-Kiviõli kaevandus (loa nr L.MK/329491; loa omaja Enefit Power AS, luba kehtib kuni 10.07.2049), Kohtla-Järve lubjakivikarjäär (loa nr L.MK/330055; loa omaja Osühing VKG Tsement, ärinimi peale 17.08.2018 on VKG Logistika OÜ, luba kehtib kuni 10.05.2048), Põhja-Kiviõli põlevkivikarjäär (loa nr KMIN-045; loa omaja OÜ Kiviõli Keemiatööstuse, luba kehtib kuni 18.07.2028), PõhjaKiviõli II põlevkivikarjäär (loa nr KMIN-105; loa omaja OÜ Kiviõli Keemiatööstuse,</p>	Arvestame ettepanekuga.

		<p>luba kehtib kuni 27.01.2036) mäeeraldiste teenindusmaadega. Lisaks kattuvad potentsiaalsed tuuleenergeetika arendamiseks sobivad alad Keskkonnaametis menetluses olevate Oandu põlevkivikaevandus mäeeraldisega (taotleja VKG Kaevandused OÜ), Sonda II põlevkivikaevandus (taotleja Kiviõli Keemiatööstuse OÜ) mäeeraldisega ja selle teenindusmaaga, Sonda põlevkivikaevandus (taotleja VKG Kaevandused OÜ) mäeeraldisega. Palume seletuskirja lisada, et kehtivate ja taotletavate mäeeraldistega või nende teenindusmaadega kattumisel on tuuleenergeetika arendamiseks vaja saada kaevandamisloa omaja/taotleja nõusolek.</p> <p>Palume seletuskirjas täpsustada, et tuuleparkide kavandamisel tuleb arvestada, et maardlatega kattuvatel aladel on võimalik püsiva iseloomuga ehitisi rajada vaid aladele, kus maavaravaru on ammendatud või kui selleks on saadud MaaPS alusel kooskõlastus või luba. Üldplaneeringuga ei anta MaaPS alusel kooskõlastust tuuleenergeetika arendamise kavandamisele maardlate aladele, v.a. juhtudel, kus selleks on saadud kooskõlastus muu dokumendiga enne käesoleva üldplaneeringu kehtestamist. Kehtivate ja taotletavate mäeeraldistega või nende teenindusmaadega kattumisel on tuulepargi rajamiseks vaja saada kaevandamisloa omaja/taotleja nõusolek.</p>	
		<p>Lisaks palume seletuskirjas selgitada ORME mõiste tähendust, nagu seda on tehtud KSH aruande eelnõu peatükis 4.4. <i>MÕJU KULTUURIPÄRANDILE</i>.</p> <p>Tulenevalt MaaPS sätestatud vajadusest tagada juurdepääs maavarale ja maavara kaevandamisväärsena säilimine, nõustub Maa-amet maardlate aladel, kus kaevandamisele ei ole seatud seadustega piiranguid, edaspidi päikeseelektrijaama/tuulepargi ehitusloa andmisega ainult siis, kui päikesepark/tuulepark rajatakse ajutise iseloomuga ehitisena. Täiendavalt informeerime, et Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium on algatanud ja esitanud 02.08.2021 kirjaga nr 2-2/21-0400/4660 ministeeriumitele kooskõlastamiseks ehitusseadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise eelnõu väljatöötamise kavatsuse (edaspidi VTK). VTK punktis 9.1.6 on välja toodud ettepanek aladel, kus maavarad on MaaPS alusel arvele võetud, kuid maavarade kasutusse võtmist lähemas ajaperspektiivis kavandatud ei ole, vahekasutusena lubada ajutiste ehitiste tähtajaks kuni 50 aastat.</p> <p>Peale VTK-s märgitud ehitusseadustiku muudatuste kehtestamist ja MaaPS-us maapõue kaitse põhimõtete muutmist saab Maa-amet kaaluda ehitus- ja kasutusloa andmise lubamist kooskõlas uuendatud seaduste mõttega.</p>	<p>Arvestame ettepanekuga, ORME mõiste lisatakse.</p> <p>Võtame seaduse muutmise eelnõu VTK teadmiseks.</p>
6	<p>Kaja Toikka, 04.11.2021</p>	<p>Elukeskkonna kvaliteedi tagamisel tuleb lähtuda turvalise ja kvaliteetse ruumi loome põhimõtetest. Kuna valla eripäraks on arendussurve just hajaasustusega aladel, sh valla atraktiivseimates piirkondades (nt Maidla-Savala piirkond, valla rannikuala külad), on oluline hoida häiringutevaba meeldivat elukeskkonda ka hajaasustuses;</p>	<p>Selgitame, et olulise ruumilise mõjuga ehitiste (ORME) mõistes on potentsiaalsete tuuleenergeetika</p>

		Olulise ruumilise mõjuga ja ohtliku ettevõtte kavandamisel on vajalik hoolikas asukohavalik, mis arvestab erinevate mõjude kõrval ka kõrgekvaliteedilise ja väärtusliku elukeskkonna säilimisega;	alade kriteeriume hoolikalt kaalutud ning jääme eluhoonetest määratud puhvri juurde, kuna seda toetab eelnev kogemus ja väljakujunenud praktika. Viidatud uuringu (2009) järgselt on tuulikute tehnoloogia täienenud (nt tuulikud on vaiksemad). Tagamaks elukeskkonna kvaliteeti on ÜP seadnud tuuleparkide kavandamisel nii varjutuse kui müra modelleerimise nõuded.
		Võttes arvesse seni maailmas tehtud uuringuid, mis näitavad, et tuulegeneraatorile lähemal kui 2 kilomeetrit elavatel inimestel võib tekkida nn. tuulegeneraatori sündroom, mis seisneb valguse ja varju vilkuva vaheldumise ning madalate helisageduste põhjustatud inimeste kuulmis- ja tasakaaluelundite häirituses ning sellest tingitud tervisehäiretes, <u>teen ettepaneku suurendada üldplaneeringus puhverala tuulikute olemasolevate elu- ja ühiskondlike hooneteni 1000 meetrilt 2000 meetrini.</u> Lisa - Tuulegeneraatori sündroom: vaatluse aruande kokkuvõte. Nina Pierpont, 2009. http://www.windturbinesyndrome.com/img/WTS-estonian.pdf	
7	Rahandusministeerium 01.11.2021 nr 14-11/6712-3	Lüganuse valla üldplaneeringu eelnõu peatükis 1 „Planeeringus kasutatud mõisted ja lühendid“ on piirkondliku keskuse näitena esitatud Rapla linn. Ida-Virumaa kontekstis palume valida mõni muu näide, mis iseloomustaks kohalikku elukorraldust.	Arvestame ettepanekuga, maakondliku keskusena lisatakse Kohtla-Järve ja Jõhvi linnad.
		Peatükis 5.2 „Äri maa-ala (Ä)“ on kirjas, et krundi minimaalne suurus 30 m ² . Selgusetuks jääb, kas 30m ² minimaalse suurusega krundi määranguga täideti PlanS § 75 lõike 1 punktis 24 nimetatud tingimusi või laieneb see kitsendus vaid äri maa-ala juhtotstarbega kruntidele.	Selgitame, et kuna krundisuurus on kajastatud ptk 5.2, siis kehtib see vaid äri maa-alade kohta.
		Peatükis 5.11 „Puhke- ja virgestuse maa-ala (PV)“ on kirjas, et lubatud on väikeses mahus maa-alast ka vastava otstarbega hoonete rajamine. Siinkohal on vajalik ära märkida maksimaalne krundi suurus, mida mõeldakse väikeses mahus maa-alaks või hoonete kasutustüübid mida sinna lubatakse ehitada.	Arvestame ettepanekuga, täpsustame lubatud hooneid (nt kiosk, tualetid, matkaonn jms).
		Peatükis 8 „Planeeringu elluviimine“ on kirjas, et üldplaneeringuga tehakse ettepanek maakonnaplaneeringu muutmiseks – vähendada rohevõrgustiku ulatust endise Aidu karjääri alal. Üldplaneeringu seletuskirjale on vajalik lisada väljavõtte joonisest (millises osas ja kui palju soovitakse muuta rohevõrgustiku ulatust).	Arvestame ettepanekuga, lisame joonise.
		Rahandusministeeriumi 29.01.2020 kirjas nr 14-11/159-3 palusime üldplaneeringu seletuskirjas kirjeldada põhimõtteid, mille alusel otsustatakse, kas detailplaneeringu algatamise taotluses soovitud maakasutuse juhtotstarbe muudatused on nn ulatuslikud või mitte, st kas soovitakse muuta üldplaneeringu lahendust. Seda ei ole tehtud. Palume lisada vastavad põhimõtted ja selgitus üldplaneeringu seletuskirja.	Arvestame ettepanekuga, lisame et ulatuslik muutus on see, kui otstarve ei vasta 51% ulatuses juhtotstarbega lubatule. Arvestama peab ka ÜP ruumilise arengu põhimõtete ja tingimustega.

		PlanS § 125 lõike 3 järgi võib kohaliku omavalitsuse volikogu olulise avaliku huvi olemasolu korral algatada detailplaneeringu koostamise. 29.01.2020 kirjas palusime, et üldplaneeringu seletuskirjas kirjeldatakse põhimõtteid, mille alusel määratakse oluline avalik huvi. Seda ei ole tehtud. Olete märkinud, et üldplaneeringus avaliku huvi määramise põhimõtete defineerimine ei ole eeldatavalt otstarbekas. Toonitame veelkord, et olulise avaliku huvi määramise põhimõtete seadmine üldplaneeringus on oluline ja vajalik selleks, et edaspidine olulise avaliku huvi määramine toimuks ühetaolistel alustel. Ennekõike võimaldab see tagada õigusselgust, et oleks selge ja arusaadav, milliste asjaolude esinemisel võib mõistlikul määral juba tagajärgi (antud juhul siis seda, et vajalik on detailplaneeringu koostamine) ette näha. Seega peame jätkuvalt vajalikuks nende põhimõtete üldplaneeringu seletuskirjas kirjeldamist.	Selgitame, et olulise avaliku huvi määramine toimub igakordse kaalutusotsuse kujul ning see on vallavolikogu pädevuses. Üldplaneeringut seega ei täiendata.
		Peatükis 6.5.8.3 „Päikeseenergeetika“ on kirjas, et võrku müümise eesmärgil kavandatavad päikeseparkide rajamisel (üle 100 kW) on vajalik detailplaneeringu koostamine. Millistel tingimustel on tiheasustusalal võimalik rajada päikeseparki võimsusega 16-99 kW? Kuni 15 kW võimsusega päikeseelektri tootjaid teatakse kui valdavalt omatarbeks päikeseenergia tootjaid ehk mikrotootjaid, kellele on Eesti Energia välja töötanud lihtsustatud tingimused.	Selgitame, et sõnastame tingimuse ümber järgnevalt: <i>Tiheasustusaladel on päikeseparkide ja salvestusseadmete puhul kohustus koostada detailplaneering. Juhul, kui päikesepaneelide/pargi ja salvestusseadmete kavandamine lahendatakse elektrisüsteemi ümberehitusena, ei ole detailplaneeringu koostamine vajalik.</i>
		<i>Enne üldplaneeringu vastuvõtmist Lüganuse Vallavolikogu poolt palume kõikidelt kooskõlastajatelt saada kinnitus planeeringulahenduse sobivuse kohta, kas kooskõlastamise või täiendavate ettepanekute puudumise märkega.</i>	Võtame teadmiseks.
		<i>Rahandusministeerium ei pea vajalikuks, lisaks planeerimisseadusega ja üldplaneeringu lähteseisukohtadega nõutuile, määrata Lüganuse valla üldplaneeringule täiendavalt koostöötajaid ja kaasatavaid isikuid.</i>	Võtame teadmiseks.
8	Keskkonnaamet 05.11.2021 nr 6-5/21/20570-2	1. Looduskaitse 1.1 ÜP ptk-s 2.2 (lk 9) on esitatud avalause: „Valla loodusväärtusteks on...“ Lüganuse valda jääb suur osa (üle 4200 ha) Sirtsu looduskaitsealast ja loodusalast. Palume ptk-s 2.2 nimetada Sirtsu looduskaitseala, kuna tegemist on nii suuruse kui mitmekesiste loodusväärtuste poolest olulise alaga.	Arvestame osaliselt – lisame üldistatult „kaitsealad“.

	<p>1.2 Ptk-s 5.14 (lk 34) on välja toodud üldised supelranna ja supluskohtade kasutustingimused. Uljaste ujumiskoht asub Uljaste maastikukaitsealal (MKA), kus arendustegevusel tuleb arvestada loodusväärtustega ja määrusega.</p>	<p>Võtame teadmiseks. Selgitame, et ptk 6.3.1. Looduskaitse alused objektid on välja toodud vajadus lähtuda õigusaktidest/ kaitse-eeskirjast.</p>
	<p>1.3 Ptk-s 6.2.1 (lk 40) on lause: „Uljaste järve kirde- ja idakallas on liivane ja heaks supluskohaks.“ Uljaste järve kaldalähedases osas paiknevad II kaitsekategooria veetaimed, mida sage tallamine kahjustab. Palume hea supluskohana mitte nimetada kirdekallast. Uljaste järve supluskohana on sobiv ÜP maakasutusplaanil märgitud asukoht. . <i>vt Vabariigi Valitsuse 31.03.2017 määrus nr 69 „Uljaste maastikukaitseala kaitse-eeskiri“</i></p>	<p>Arvestame ettepanekuga.</p>
	<p>1.4 Ptk-s 6.3.1 (lk 51) on viidatud: „Alutaguse rahvuspargi kaitse lähtub kaitse-eeskirjast ja kaitsekorralduskavast.“ Hetkel Alutaguse rahvuspargil kaitsekorralduskava ei ole ning ilmselt planeeringu kehtestamise ajahetkel ka mitte. Palume eemaldada viide kaitsekorralduskavale või lisada täpsustus, et kava koostatakse eeldatavasti 2023. a. Palume lisada lõiku lause: „Samuti lähtub nii kaitse-eeskirjast kui kaitsekorralduskavast Uljaste maastikukaitseala ja Sirtsu looduskaitseala kaitse.“</p>	<p>Arvestame ettepanekuga.</p>
	<p>1.5 ÜP ptk-s 6.3.5 (lk 56) on kirjas: „Olemasolevate ja väljakujunenud hoonestatud alade teenindamiseks rajatavaid teid ning tehovõrke ja -rajatise käsitletakse looduskaitseaduse § 38 lõike 5 mõistes kui üldplaneeringuga kavandatud ja neile ei laiene ehituskeeld kalda ehituskeeluvööndis.“ Keskkonnaamet on seisukohal, et antud juhul on tegemist liiga üldise lähenemisega. Seletuskirjas tuleb välja tuua, milliseid ehitisi ja kuhu üldplaneeringuga planeeritakse. Ligikaudsed asukohad kajastada ka kaardil. Ilma nimetatud informatsioonita ei ole võimalik hinnata, kas ranna ja kalda kaitse eesmärkidega on arvestatud. Kui ei ole välja toodud, kuhu ja mida planeeritakse, siis on antud hetkel ka hindamata kalda kaitse eesmärkidest lähtuvalt, kas seal saab looduskaitseaduse § 38 lõiget 5 rakendada ja vastava ehitise püstitamist lubada.</p>	<p>Arvestame ettepanekuga, täpsustame seletuskirjas lähenemist.</p>
	<p>1.6 Uljaste järve lähedale on planeeritud parkla. Maakasutuse kaardilt ei ole võimalik parkla asukohta üheselt välja lugeda. Juhime tähelepanu, et järveäärse parkla asukohta arutati ka 2017. aastal Uljaste MKA kaitsekorralduskava koostamise käigus. Kaitsekorralduskava ptk-s 3.2 on välja toodud: „Sonda vallavalitsusel on huvi rajada parkla lisaks RMK hooldatavale parklale ka kaitseala piirile (parkla jääks kaitsealast välja) riigimaale.“ Parkla on võimalik rajada kaitseala piiriks oleva pinnastee kõrval asuvale lagedale alale. Palume eelneva kohaselt täpsustada KSH aruande eelnõud.</p>	<p>Selgitame, et parkla on kavandatud vahetult kaitsealast väljapoole. Nõustume, et planeeringu pdf-kaartide mõõtkavast tulenevalt võib asukoht jääda ebaselgeks. Planeering on kättesaadav ka kaardirakendusest (https://hendrikson.ee/maps/L%C3%BCganuse-vald/), mis võimaldab asukohta täpsemalt tuvastada.</p>

			Leiame, et KSH aruande täiendamine ei ole seega vajalik.
		1.7 KSH aruande ptk-s 5.3 (lk 94) on välja toodud täiendavad looduskaitsealised puhvrid, mille on välja töötanud Keskkonnaamet. Mõned nimetatud puhvrid tekitavad küsimusi – nt 3000 m puhver händkaku punktleiukohast. Händkakk on III kaitsekategooria liik ning ei ole olulisel määral ohustatud, mistõttu sellise ulatusega puhver ei ole vajalik. Keskkonnaamet on soovitanud antud liigi pesakohale (nagu ka teistele kaitsealustele röövlindudele, välja arvatud kotkad) 1000 m ulatusega puhvrit.	Arvestame ettepanekuga.
		1.8 Eestile ja EL-le kohustuslik COP 12 (Conference of Parties) resolutsioonis CMS (Convention on the Conservation of Migratory Species of Wild Animals), mille EL Eesti eesistumisel on heaks kiitnud ning on antud juhtnõu kaitsealadel päikeseparke vältida. Palume ÜP ptk 6.5.8.3 lisada, et päikeseparkide rajamist tuleb kaitsealadel vältida.	Arvestame ettepanekuga.
		1.9 Lisaks rohevõrgustiku (RV) ruumielementide määramisele (tugiala, rohekoridor) tuleks ÜP-s välja tuua RV vastavus hierarhilisele tasemele ehk väärtusklassile – riiklik, maakondlik, kohalik tugiala. Hierarhilised tasemed annavad olulist infot otsustajale hilisemal RV tingimuste rakendamisel. Nt uushoonestuse lubamine riikliku tähtsusega tugialale vajab veelgi põhjalikumalt kaalumist kui ehitustegevus kohaliku tähtsusega tugialal. Palume ÜP joonistel välja tuua rohevõrgustiku konfliktkohad (probleemkohad) ja võtmealad (leevendatud konfliktkohad, nt ökoduktid, ulukitunnelid). Nende toimimise tagamiseks on vajalik seada eritingimusi maakasutuse suunamiseks, sh arvestades ka töös olevates taristuprojektides kavandatavate uute rajatistega (sh 2+2 maantee kavandamisel).	Selgitame, et ÜP ei määra ruumielementide hierarhiat, kuna ÜP ei sea tingimusi vastavalt hierarhiale. Üldplaneeringu joonistel ei tooda välja konfliktkohti või võtmealasid (nt ökoduktid, ulukitunnelid), kuna ÜP täpsusastmes ei ole antud info teada (näiteks 2+2 maantee koridor on esialgne ning ei ole selgust, kas koridor jääb antud asukohta). Nõustume, et vajalik on tagada rohevõrgustiku toimivus, mistõttu lisame planeeringusse, et 2+2 maantee kavandamise korral on vajadus tagada ökoduktide ja ulukitunnelite toimivus.
		2. Natura hindamine 2.1 Natura hindamises on Sirtsu ja Muraka loodusala puhul mainitud tuulepargiga seotud taristu (juurdepääsuteed, elektriliitumised) võimalik mõju. Ehkki see osaliselt kajastub KSH aruande tabelis 4 (veerus „mõju hinnang“), siis tuleb Keskkonnaameti hinnangul	Arvestame ettepanekuga, lisame Sirtsu ja Muraka loodusalade

		siiski veerus „Leevendavate meetmete kavandamine ning soovitusel järgmisteks etappideks“ anda reaalsed suunised ja soovitusel leevendavateks meetmeteks (mitte ainult suunis viia läbi järgmises etapis Natura hindamine). Palume Sirtsu ja Muraka loodusala puhul leevendava meetmena (konkreetsena suunise arendusetappi) välja tuua tuuleparkide ja täiendava taristu rajamisel arvestada lendorava elupaigavõrgustikuga, vältimaks või minimeerimaks uute teede või liinikoridoride rajamisel elupaikade sidususe katkestamist. Kui ebasoodsa mõju osas on kahtlusi või seda mõju ei ole võimalik leevendada, siis ÜP-d kooskõlastada ei ole võimalik	Natura hindamise juurde vastava suunise.
		2.2 Natura võrgustiku linnualade omavahelise sidususe osas (nt Muraka linnuala lahustükid, sidusus Sirtsu linnualaga) võivad samuti olulist mõju omada tuuleparkide tarbeks rajatavad elektriliitumised. Tabel 4 peab sisaldama ka leevendavaid meetmeid (suuniseid-soovitusi) elektriliitumiste rajamiseks linnustikule olulistest maastikes. Näiteks sellistel aladel on looduskaitsele kindlasti eelistatavad kaabelühendused, mille väiksema ulatusega kaitsevööndis on väiksem raadamisvajadus ja seeläbi ka väiksem metsamaastikku killustav mõju ning mis ei põhjusta ka vastandina õhuliinidele otseseid kokkupõrke riske.	Arvestame ettepanekuga, lisame suunised-soovitusel tuuleparkide elektriliitumise osas tuulealade edasise arendamiseks (s.t detailse ja tehnilise lahenduse väljatöötamiseks).
		2.3 KSH aruande Natura hindamise kokkuvõttes (lk 27) on märgitud: „Käesoleva Natura hindamise raames kavandatakse leevendavad meetmed tegevuste elluviimise järgmistesse etappidesse, need tuleb sisse viia ÜP seletuskirja. Järgnevalt välja toodud meetmete rakendamisel on võimalik ära hoida ebasoodsa mõju teke Natura 2000 võrgustiku aladele ja nende kaitse-eesmärkide:... „. Paljudel juhtudel, sh tuulepargialadega seondult, on ainsa leevendava meetmena märgitud vajadus viia järgmises etapis läbi täpsem mõju hindamine. Keskkonnaamet märgib, et antud punktis tuleb siiski täpsemalt nimetada (või üle korrata, kui need on Natura hindamises varem välja toodud) strateegilisel ehk üldistatud tasemel võimalikku ebasoodsat mõju leevendavad meetmed, mis on suunatud nii Natura võrgustiku kui selle kaitse-eesmärgiks olevate liikide elupaikade sidususe tagamiseks (st antud juhul eelkõige suunised tuulepargiga seonduva taristu rajamiseks). Kui ebasoodsa mõju osas on kahtlusi või seda mõju ei ole võimalik leevendada, ÜP-d kooskõlastada ei ole võimalik.	Arvestame ettepanekuga, täiendame kokkuvõtet.
		2.4 Natura hindamises on mitmes kohas viidatud lendorava 2007. aasta kaitse tegevuskavale. Märgime, et 2016. aastal on kinnitatud uus lendorava kaitse-tegevuskava ja lähtuda tuleb sellest kavast.	Arvestame ettepanekuga, parandame viited.
		3. Metsandus 3.1 ÜP ptk-s 5.13 (lk 34) on kaitsehaljastuse maa-alal üldiste kasutus- ja ehitustingimuste all välja toodud (p 3): „Lagariaie või ulatuslik raadamine ei ole lubatud.“ Palume parandada kirjaviga. Juhime tähelepanu, et raadamine on raie, mida tehakse, et võimaldada maa kasutamist muul otstarbel kui metsa majandamiseks ning raadamiseks on vaja alusdokumenti. Seega teostatakse raadamist mingi muu tegevuse realiseerimiseks (näiteks enne ehitise püstitamist on vaja puud raiuda) ja tegemist ei ole metsa majandamisega. Keskkonnaamet	Arvestame ettepanekuga. Kaitsehaljastuse maa-ala puhul täpsustatakse, millised tegevused on lubatud (nt haljastuse rajamine,

		<p>saab üldplaneeringust lähtuvalt raie jätta kinnitamata juhul, kui tegevus, mille tarbeks raadamist soovitakse, on vastuolus üldplaneeringuga (läbi kinnisomandi kitsenduste). Kui tegevus, milleks on mh vajalik puud raiuda, on lubatud, siis peab olema lubatud ka raadamine. Keskkonnaamet on seisukohal, et raadamisele kui raieliigile ei saa üldplaneeringuga piiranguid kehtestada. Piirangud raadamisele tulevad raadamise eesmärgiks oleva kavandatava tegevuse vastuolust üldplaneeringuga.</p>	<p>tehnovõrkude kavandamine). Raadamise tingimus eemaldatakse.</p>
		<p>3.2 ÜP ptk-s 5.22 (lk 37) on põllu- ja metsa maa-ala üldiste kasutus- ja ehitustingimuste all välja toodud (p 6): „Metsade majandamisel tagada rohevõrgustiku toimine ja metsade bioloogiline mitmekesisus.“ Palume täpsustada, millised meetmed selle tagamiseks on vajalikud/soovitavad.</p>	<p>Täpsustame tingimuse sõnastust, eemaldame tingimusest info metsade bioloogilise mitmekesisuse tagamise osas.</p>
		<p>3.3 ÜP ptk-s 6.3.2 (lk 53) on rohelise võrgustiku kasutustingimustes all välja toodud (p 5): „Tugialades ja koridorides võib vastavalt metsaseadusele arendada majandustegevust.“ Mainitud on ka (p 12): „Rohelise võrgustiku tugevdamiseks säilitatakse põllumaade vahel paiknevad metsaga kaetud alad, sest mets omab olulist tähtsust ökoloogilistes protsessides ning inimese kultuurilises taustas ja elulaadis.“ Palume täpsustada, kas põllumaade vahel paiknevate metsaga kaetud alade säilitamise nõue tähendab ka mingisuguseid raiepiiranguid.</p>	<p>Sõnastame tingimuse ümber soovitusena, ÜP-ga ei seata antud aladel raiepiiranguid.</p>
		<p>3.4 Palume üldplaneeringu jõustudes saata Keskkonnaametile info alade kohta, kus Keskkonnaametil tuleb metsateatiste menetlemisel ja raiete osas otsuse tegemisel võtta arvesse mistahes üldplaneeringuga seatud konkreetseid piiranguid (sh need alad, kus tuleb raie kooskõlastada kohaliku omavalitsusega). Palume saata kaardifail (soovitavalt *tab , *shp või *mif formaadis) koos selgitustega, kus milline nõue kehtib.</p> <p>See on vajalik selleks, et saaksime vajalikud alad kanda otse metsaregistrisse, üldplaneeringu kitsenduste kaardikihile ja vastavaid tingimusi metsateatiste menetlusel arvestada. Linnade territooriumil asuvad rohealad (Lüganuse vallas Kiviõli ja Püssi linnas) on eraldi kaardikihil (nende alade kohta kaardikihi koostamist koordineeris/koordineerib Keskkonnaministeerium), seal kehtib MS § 42 lg 3 alusel kohustus kooskõlastada raie kohaliku omavalitsusega enne metsateatise esitamist.</p>	<p>Arvestame ettepanekuga.</p>
		<p>4. Maapõu 4.1 Palume karjääre käsitledes kasutada mõistete „kaevandustegevus“, „kaevanduseelne“, „kaevandustaristu“, „kaevandusmaastik“ jne asemel korrektseid mõisteid – nt „kaevandamistegevus“, „kaevandamiseelne“ jne. Mõiste „kaevandus“ on seotud vaid allmaakaevandamisega. Seega ei ole soovituslik kasutada ka sõna „allmaakaevandus“.</p>	<p>Arvestame ettepanekuga.</p>
		<p>4.2 KSH aruande ptk-s 4.1.3 (lk 51) on toodud: „Kaevandamisega kaasnevate mõjude detailsem hindamine ja olulist mõjude leevendavate meetmete kavandamine toimub</p>	<p>Arvestame ettepanekuga – täpsustame KSH teksti.</p>

		kaevandamisloa või keskkonnaloa taotluse KMH osana.“ Selgitame, et ka kaevandamisluba on keskkonnaluba (kaevandamisluba ehk maavara kaevandamise keskkonnaluba). Kui ebasoodsa mõju osas on kahtlusi või seda mõju ei ole võimalik leevendada, ÜP-d kooskõlastada ei ole võimalik2.	Selgitame, et ÜP KSH hindab ÜP-ga kavandatud tegevuste olulist keskkonnamõju. Antud mõju ei ole ÜP raames ette näha.
		Välisõhk (müra, kliima) 5.1 ÜP ptk-s 6.6.1 (lk 80) on kirjas: „Müra sihtväärtuse nõude täitmine tuleb võtta eesmärgiks väljaspool tiheasustusala või kompaktsel hoonestusega piirkonda seni hoonestamata aladele uute müratundlike elamu- või puhkealade planeerimisel. Sihtväärtuse tagamine on oluline eelkõige hoonete hoovipoolsetel õuealadel, laste mänguväljakutel ning puhkeotstarbega piirkondades.“ Juhime tähelepanu, et atmosfääriõhu kaitse seaduse § 56 lg 2 p 2 kohaselt on müra sihtväärtus suurim lubatud müratase uute üldplaneeringutega aladel. Müra normtasemetel5 puhul ei ole liikluse müra sihtväärtuste juures tehtud erisusi müratundliku hoone teepoolse küljele. Vt 5 Keskkonnaminister 16.12.2016 määrus nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ lisa 1 Müra normtasemed	Arvestame ettepanekuga korrigeerime seletuskirja.
		5.2 Juhime tähelepanu asjaolule, et kui Viru Keemia Grupp AS planeerib uue tselluloositehase ühe asukohana Lüganuse valda, siis tuleks ka seda mõjuhindamises käsitleda, sest mastaapse tehase rajamine mõjutab keskkonda olulisel määral.	Selgitame, et ÜP raames ei hinnata VKG biotoodete tehase (BTT) mõjusid, kuna eriplaneeringuga kaasneb eraldi KSH. Selgitame, eriplaneeringu esimeseks sammuks on valida tehasele asukoht, millega ei kaasne leevendamatu mõjusid. Mõjude kaalumise on mitmekülgne, arvestades nii looduskaitse, elu- ja kultuurikeskkonna ning majanduslike komponentidega. Ka selle tõttu ei ole ÜP KSH's teema eraldi käsitlemine vajalik.
		6. Jäätmed 6.1 KSH aruande tabelis 1 (lk 8) on välja toodud eesmärk nr 1: „Aastal 2030 on tekkivate jäätmete ladestamine vähenenud 30% ning oluliselt on vähendatud tekkivate jäätmete ohtlikkust.“ ÜP ptk-s 6.5.7 ei kajasta, kuidas eesmärgini jõutakse. Nimetatud ptk-s viidatakse kehtivale jäätmekavale: „Lüganuse vallas toimub jäätmehoolduse arendamine	Juhime tähelepanu, et KSH aruande tabel 1 vastab ka sellele, kuidas toimub tavajäätmete ohutuse ja ladestamise vähendamine – meetmeks on Erra jäätme punkti

		vastavalt kehtivale jäätmekavale“. Kui see on lahti kirjutatud jäätmekavas, siis tuleks seda juba eelnõus nimetada.	laienemist jäätmejaamaks. See toetab jäätmete liigiti kogumist, vähendades seega ka ohtlike jäätmete sattumist muude tavajäätmeliikide sekka.
		7. Üldised teemad 7.1 Planeerimisseaduse § 75 lõike 1 punktide 3 ja 30 alusel lahendatakse ÜP-ga tehnovõrkude ja -rajatiste üldise asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste ning sanitaarkaitsealaga veehaarete asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine. Joonistel tuleb näidata maakasutuse kitsendusi põhjustavad objektid: pinna- ja põhjaveehaarded (ühisveevärgi puurkaevude sanitaarkaitsealad) ning kanalisatsiooniehitised (puhastite kujud). Veehaarete sanitaarkaitsealade ja hooldusalade ulatused ja kitsendused on toodud veeseaduse §-des 148-153. Kanalisatsiooniehitiste (reoveepuhasti, omapuhasti, reoveepumpla, pürgimissõlm) kuja ulatus on kehtestatud määrusega ⁶ . 7.2 KSH aruandes mõned viited linkidele ei tööta. Nt ei avane Elme kaardirakenduse link (lk 38)	Selgitame, et üldplaneeringu PlanS §75 lg 1 toodud ülesandeid täidetakse omavalitsuse vajadustest lähtuvalt – ülesannete täitmine ei ole seega üheselt kohustuslik. Leiame, et soovitud info kajastamine ei ole ÜP's otstarbekas ühelt poolt seetõttu, et objektide kujud/sanitaarkaitsealad on määratud õigusaktidega ning kehtivad seega niigi. Teisalt on kitsendusi põhjustavad objektid leitavad Maa-ameti kitsenduste kaardirakendusest.
9	Eesti Raudtee 05.11.2021 nr 21-1/3742-1	Lähtuvalt Vabariigi Valitsuse otsusest elektrifitseerida raudtee taristu on AS Eesti Raudtee alustanud kontaktvõrgu projekteerimistöodega ning ehitus on kavandatud aastatele 2023-2028. Tapa-Narva liinil ehitatakse välja kontaktvõrk ja nende teenindamiseks vajalikud rajatised raudtee elektrifitseerimise otstarbeks. Püssi jaama piirkonda on kavandatud perspektiivne veolajaam. Palume kajastada eeltoodud üldplaneeringu seletuskirja „Raudteed“ peatükis.	Arvestame ettepanekuga.
		2. Üleriigiline planeering „Eesti 2030+“ sätestab, et reisirongiliiklus on ainus riigisisene liikumisviis, mille abil on tulevikus võimalik vähendada märkimisväärselt aegruumilist vahemaad ning reisirongiliikluse kiirus, sagedus ja kasutusmugavus peavad kasvama kõigis Eesti jaoks tähtsates suundades. Ühtlasi näevad nii üleriigiline planeering kui mitmed transpordi arengukavad ette, et tulevikus tuleb rongide maksimaalset lubatud piirkiirust suurendada kuni 160 km/h Tallinna– Narva–Peterburi, Tallinna–Tartu–Pihkva ja Tartu–Valga–Riia liinidel. Omavalitsuste koostööorganisatsioonid tegid 20.05.2020 ühispoordumise Riigikogu, Vabariigi Valitsuse, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ning AS Eesti Raudtee poole ettepanekuga planeerida ja projekteerida Tallinn-TapaTartu/Narva ning Tartu-Valga ja Tartu-Koidula raudteeliinide võimaliku elektrifitseerimise ettevalmistamisega samaaegselt ka nende raudtee trassikoridoride geomeetria muudatused (s.h kurviraadiuste	Arvestame ettepanekuga.

		<p>suurendamine), mis loovad võimaluse reisirongide kiiruse koheseks tõstmiseks kuni 160 km/h. AS Eesti Raudtee tellis EstConsult Rail OÜ poolt uuringu „Tapa-Narva raudtee 160 km/h“ (töö nr ECRAIL-2020-12-02). Uuringu üks eesmärkidest oli projekteerida raudteetrassi muutuste (õgvenduste) plaanigeomeetria eskiisi tasemel, mis võimaldaks Tapa-Narva raudteeliinil reisirongide kiiruse tõstmist kuni 160 km/h. Uuringu tulemuse järgi on Lüganuse valla haldusalas vaja õgvendada olemasolevat raudteetrassi Püssi jaamas 246,9-247,3 km lõigus (uuringu seletuskirjas „Plaanikõver 10 - Püssi jaam“) ja Püssi-Kohtla jaamavahes 248,6 – 252,3 km lõigus (uuringu seletuskirjas „Plaanikõver 11 - Püssi-Kohtla“). Püssi jaama õgvendus jääb olemasolevale raudteemaale. Püssi-Kohtla jaamavahe õgvenduseks on välja pakutud 2 eri trassivarianti, mõlemad väljuvad olemasolevast transpordimaa raudteemaakoridorist. Uuringu konsultant soovib integreerida mõlemad Püssi-Kohtla jaamavahe raudtee trassivariandid Lüganuse valla üldplaneeringusse ning langetada otsus trassivaliku osas lähtuvalt hiljem teostatavatest ehitusgeoloogilistest uuringutest. Tulenevalt eeltoodust ja lähtuvalt Planeerimisseaduse § 75 lõige 1 punktist 1 teeme ettepaneku ja palume arvestada üldplaneeringu lahenduse koostamisel Püssi-Kohtla jaamavahe raudtee õgvendusega, sealhulgas perspektiivse raudtee transpordimaa koridoriga raudtee kaitsevööndi ulatuses ning kajastada perspektiivsed Püssi-Kohtla jaamavahe trassialternatiivid üldplaneeringus. Samuti palume arvestada perspektiivse õgvenduse ja perspektiivse raudtee kaitsevööndiga valla planeerimis- ja ehitustegevuses kuni üldplaneeringu jõustumiseni ja/või raudteetrassi õgvenduse ehitusprojekti koostamiseni.</p>	
		<p>3. Pikemas perspektiivis, rongide liikluseduse suurenemise ja kaubavoogude läbilaskevõime ammendumise riski korral, on Tapa-Narva liinil planeeritud jaamavahehes rajada paralleelselt olemasoleva raudtee peateega teine peatee (raudtee telgede vahega ligikaudu 4,3 meetrit). Tapa-Narva raudteemaa olemasolev trassikoridor võimaldab raudteemaale teise rööpapaari rajamist, väljaarvatud perspektiivse õgvenduse lõigus. Palume kajastada teise peatee perspektiivi üldplaneeringu seletuskirja „Raudteed“ peatükis</p>	Arvestame ettepanekuga.
		<p>4. Raudtee side- ja turvangusüsteemide parendamiseks on projekteerimisel Tapa-Narva liiklusjuhtmissüsteemide moderniseerimine. Tegevused on kavandatud olemasoleval raudteemaal, väljaarvatud perspektiivse õgvenduse lõigus.</p>	Võtame teadmiseks.
10	<p>Transpordiamet</p> <p>08.11.2021 nr 7.1-2/21/23268-2</p>	<p>1. Vastavalt EhS § 71 lg 1 on avalikult kasutatava tee kaitsevöönd teed ümbritsev maa-ala, mis tagab tee kaitse, teehoiu korraldamise, liiklusohutuse ning vähendab teelt lähtuvaid keskkonnakahjulikke ja inimestele ohtlikke mõjusid.</p> <p>Lüganuse valla üldplaneeringu koostamise ettepanekute raames tegime ettepaneku riigiteede kaitsevööndite suurendamiseks (vt ettepanekut p 2.2.) riigiteede lõikudes, kus meie hinnangul võib piirkonna edasine areng mõjutada olulisel määral riigitee kasutamist (liikluseduse tõus) ning liikluskorraldust (ued ristumiskohad). Teelõikude valikul hindasime lisaks olemasolevat liikluskeskkonda, võttes aluseks väljakujunenud hoonestusjoone ning kehtivad kiiruspiirangud (50+ km/h).</p> <p>Me ei käsitle halduspraktikas riigitee kaitsevööndit ehituskeelualana, vaid tee ohutusele ja</p>	Arvestame ettepanekuga – Transpordiametiga lepatakse kokku kohtumine.

		<p>toimivusele avalduvate mõjude ja teelt lähtuvate mõjude koha- ja juhtumipõhiseks hindamiseks vajaliku kaalutlusruumina.</p> <p>Avalikustatud planeeringu materjalides ei ole käsitletud meie ettepanekute p 2.2. soovitud teekaitsevööndite suurendamist, samuti ei ole põhjendatud nendega mitte arvestamist. Samuti tuleb meelde, et üldplaneeringu koostamise raames on kohaliku omavalitsusel võimalik teha ettepanekuid riigitee kaitsevööndite vähendamiseks (vt meie ettepanekute p Teeme ettepaneku korraldada kolmepoolne (Transpordiamet, kohalik omavalitsus, planeeringu konsultant) virtuaalne koosolek, mille käigus vaatame ühiselt läbi meie ettepanekute p 2.2. ja p 2.3. riigitee kaitsevööndite suurendamise küsimused.</p>	
		2.Planeeringu seletuskirjas asendada Lennuamet Transpordiametiga (vt „Tingimused tuuleparkide kavandamiseks (ORME mõistes)).	Arvestame ettepanekuga.
		<p>3. Planeeringus pole käsitletud navigatsioonimärgistust, palume kanda planeeringu joonisele navigatsioonimärgid ning lisada planeeringu seletuskirja sobivasse kohta navigatsioonimärkide loetelu.</p> <p>Vajalikud andmed leiab: Navigatsioonimärkide andmekogu: https://nma.vta.ee ArcGIS Nutimere rakendus: https://gis.vta.ee/nutimeri Navigatsioonimärgistust puudutavate täiendavate küsimuste korral palume pöörduda Tiit Palgi poole (tiit.palgi@transpordiamet.ee)</p>	Arvestame ettepanekuga osaliselt – planeeringusse lisatakse navigatsioonimärgid, kuid täpset loetelu välja ei tooda (analoogselt ei loetleta üles kõiki teisi taristuobjekte).
		4.Vastavalt Majandus- ja kommunikatsiooniministri määrusele nr 26 Ehitustegevuse kord veeteel või navigatsioonimärgi vahetus läheduses või mõjupiirkonnas § 1 lg 2, tuleb ehitustegevus kooskõlastada Transpordiametiga. Palume lisada planeeringu Transpordiametiga süvendustööd Eesti merealadel,	<p>Arvestame ettepanekuga osaliselt: navigatsioonimärkide kohta lisatakse vajadus lähtuda õigusaktidest. Juhime tähelepanu, et planeering õigusakte ei dubleeri.</p> <p>Selgitame, et KOV pädevuses ei ole planeerida Eesti mereala, seega mereala kohta seatavat tingimust ei lisata.</p>
		5.Lisada planeeringu kaardimaterjalile Moldova tulepaak (reg nr 030), kuna ehitustegevusele navigatsioonimärkide vahetus läheduses rakenduvad täiendavad piirangud (vt Meresõiduohutuse seadus § 48 ning Majandus- ja kommunikatsiooniministri määrus nr 26 Ehitustegevuse kord veeteel või navigatsioonimärgi vahetuse läheduses või mõjupiirkonnas §1 lg 2).	Arvestame ettepanekuga., Moldova tulepaak on üheks p 3 toodud navigatsioonimärgiks.
		<p>KSH aruandes palume anda ülevaade:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kõigist riigiteedest, mitte ainult suurima liiklussagedusega riigiteedest; - tegutsevatest karjäärdest ja perspektiivsetes kaevandamisaladest; - perioodiliste üleujutuste esinemisest riigiteedel Lügäna valla lõunaosas. 	Selgitame, et KSH eesmärk on KeHJS'e järgi hinnata planeeringuga kavandatud tegevuste olulist keskkonnamõju. Kuna

			<p>olemasolevate riigiteede osas ei kavanda ÜP olulisi muudatusi, ei käsitleta teede teemat KSH's sama põhjalikult kui teemasid, mille osas tegevusi kavandatakse.</p> <p>Tegutsevate ja perspektiivsete kaevandamisalade kohta on antud ülevaade ÜP seletuskirjas ptk 6.3.6.</p> <p>Üleujutuste esinemise kohta on info toodud seletuskirjas ptk 6.3.5.1.</p>
		Täpsustame planeeringu konsultandi küsimust Lüganuse valla piires riigitee nr 1 kavandatava trassikoridori asukoha ja selle planeeringus käsitlemise kohta ning Ida-Viru maakonnaplaneeringus 2030+ kajastatud Kohtla-Järve linna lääneküljel kulgeva perspektiivse maanteedkoridori kohta. Nendele küsimustele loodame anda seisukoha (hiljemalt) kolmepoolsel kohtumisel	<p>Võtame teadmiseks.</p> <p>Lepime Transpordiametiga kokku kohtumise aja.</p>
11	Kaitseministeerium 21.10.2021 nr 12-1/21/3571	<p>1. Palume korrigeerida seletuskirja peatükis 5.18 riigikaitse maa-ala (R) juhtotstarbe selgitust ning tähistada maakasutusplaani riigikaitse maa-alana riigikaitsete ehitiste Aidu linnaku ja Aidu lasketiiru maa-alad. Üldplaneeringu seletuskirja peatükis 5.18 on märgitud, et riigikaitse maa-ala (R) on riigikaitsete ehitiste maa-ala. Juhime tähelepanu, et ehitusseadustiku § 115 lõike 1 järgi on riigikaitsete ehitised Kaitseministeeriumi valitsemisala ehitised.</p> <p>Maakasutusplaanile on märgitud Lüganuse vallas asuvad riigikaitsete ehitised Aidu linnak ja Aidu lasketiir ning nende piiranguvööndid, kuid nende maaalad riigikaitse maa-alana tähistatud ei ole. Palume määrata nimetatud maa-aladele riigikaitse maa-ala juhtotstarve ning tähistada need vastavalt ka maakasutusplaani. Samas on üldplaneeringu kaardirakendusel riigikaitse maa-alana tähistatud mõned sellised maa-alad, millele ei asu ja millele ei ole kavandatud Kaitseministeeriumi valitsemisala ehitisi. Seega ei ole üldplaneeringu seletuskirja maakasutusplaani praegu omavahel kooskõlas. Vastuolu kõrvaldamiseks soovime muuta seletuskirja peatükis 5.18 riigikaitse maa-ala juhtotstarbe selgitust ning sõnastada see nii, et riigikaitse maa-ala mõiste kataks kõiki maakatastriseaduse § 181 lõikes 7 nimetatud funktsioone.</p>	<p>Arvestame ettepanekuga osaliselt.</p> <p>Täpsustame juhtotstarbe selgitust järgnevalt: <i>Riigikaitse maa-ala on sõjaväeosa või kaitsejõudude asutuse, kaitseväge poliigooni ja laskevälja, päästeteenistuse, piiriületus- ja tollipunkti, piirivalveasutuse ja korrakaitseasutuse maa-ala.</i></p> <p>Juhime tähelepanu, et maakatastriseadusel puudub § 181, palume vajadusel ettepanekut täpsustada.</p> <p>Aidu linnak ja Aidu lasketiiru maa-aladele antakse riigikaitsete maa-ala otstarve.</p>

		2. Palume täiendada seletuskirja peatüki 6.5.10 punkti 5 ja peatüki 6.5.8.3 punkti 7.1 ning lisada sinna päikeseelektrijaama (PEJ) rajamise tingimuse nõue, et rohkem kui 100 kW võimsusega PEJ rajamine tuleb kooskõlastada Kaitseministeeriumiga, kuna niisuguse võimsusega PEJ Lüganuse valla territooriumil võib vähendada riigikaitse ehitiste töövõimet.	Arvestame ettepanekuga.
12	Keskkonnaministeerium 05.11.2021 nr 7-15/20/81-11	Teeme ettepaneku Kiviõli linnas asuvale Heina tn 1a (katastritunnus 44201:001:0422), Heina tn 16a (katastritunnus 44201:001:0378) ja Kiviloo (katastritunnus 44201:001:0841) kinnisasjale määrata väikeelamu maa-ala juhtotstarve.	Arvestame ettepanekuga., v.a Kiviloo maaüksuse puhul, mis on altkaevandatud ala.
		2. Teeme ettepaneku Kiviõli linnas asuvale Kalda tn 6a (katastritunnus 44201:001:0497) kinnisasjale määrata kogu ulatuses tootmise maa-ala juhtotstarve ja Lepa tee 84a (katastritunnus 44201:001:0521) kinnisasjale määrata garaažide maa-ala juhtotstarbe asemel tootmise maa-ala juhtotstarve. .	Arvestame ettepanekuga Lepa tee 84a puhul, ei arvesta Kalda tn 6a puhul – leiame, et elamu-ja tootmismaa vahele on vajalik jätta puhver, mida praegu pakubki garaažide maa-ala.
		3. Teeme ettepaneku Kiviõli linnas asuvale Tünni (katastritunnus 44201:001:0883) kinnisasjale määrata taastuvenergeetika maa-ala juhtotstarve, mis on ette nähtud päikesepaneelide kavandamiseks.	Arvestame ettepanekuga.
		4. Kiviõli linnas asuvale üldkasutatava maa sihtotstarbega Sonda tee 17 (katastritunnus 30901:001:0016) kinnisasjale on määratud jäätmekäitluse maa-ala juhtotstarve. Üldplaneeringu seletuskirja peatüki 5.16 Jäätmekäitluse maa-ala (OJ) kohaselt on jäätmekäitluse maa-ala jäätmete käitlemise ja ladustamise ehitise ning loomsete jäätmete käitluse ehitise maa-ala. Jäätmekäitluse maa-ala on ette nähtud Kiviõlis tööstusjäätmete prügilala laiendamiseks. Üldplaneeringu koostamise ajal on alustatud tööstusjäätmete prügilala laiendamise DP ja mõjuhindamise protsessiga. Sonda tee 17 kinnisasjale on kehtestatud Uue tuhamäe maa-ala detailplaneering Kiviõli Linnavolikogu 17.01.2008 otsusega nr 160. Detailplaneeringuga nähti ette olemasolev poolkoksikäitluse jagada kaheks. Põhjapoolne osa võetakse kasutusele poolkoksi prügilana (Sonda tee 19 kinnisasi) ja lõunapoolne osa (Sonda tee 17 kinnisasi) suletakse. Sonda tee 19 kinnisasjale on prügilala rajatud ja Sonda tee 17 kinnisasjal on poolkoksikäitluse sulgemine lõpule viidud. Kiviõli Keemiatööstuse OÜ on esitanud Lüganuse Vallavalitsusele taotluse Uue tuhamäe maa-ala detailplaneeringu muutmiseks eesmärgiga Kiviõli poolkoksiprügilala laiendamine ja sellest tingitud uue ladestamisala kasutusele võtmine. Kiviõli Keemiatööstuse OÜ on näinud, et Kiviõli poolkoksiprügilala võiks laieneda Sonda tee 11 (katastritunnus 30901:001:0005), Kivipõllu (katastritunnus 44201:001:0934), Sonda tee 25 (katastritunnus 30901:001:0019) ja osaliselt ka Nahapõllu (katastritunnus 75101:003:0142) kinnisasjale. Lüganuse Vallavolikogu 22.09.2021 otsusega nr 325 on algatatud Kiviõli linnas Kiviõli	Selgitame, et ala on menetluses oleva eriplaneeringuga hõlmatav maa-ala, millel nähakse ÜP täpsusastmes jäätmekäitluse maa-ala otstarvet. Ala otstarve võib täpsustada eriplaneeringu raames.

		Keemiatööstuse tööstusjäätmete prügila detailplaneering. Planeeringualasse on kaasatud ka Sonda tee 17 kinnisasi ja otsuses on öeldud, et detailplaneeringu lahendus on kooskõlas uue koostatava Lügänu valla üldplaneeringuga, kus on arvestatud prügila laiendamise vajadusega. Palume eeltoodust lähtuvalt selgitada Sonda tee 17 kinnisasjale jäätmekäitluse maa-ala juhtotstarbe määramist.	
		5. Teeme ettepaneku Sonda alevikus asuvale Karja tn 10a (katastritunnus 44201:001:0940) kinnisasjale määrata väikeelamu maa-ala juhtotstarve.	Arvestame ettepanekuga.
		6. Sonda alevikus asuvale Sepa tn 24 (katastritunnus 75101:001:0391) kinnisasjale on määratud kaitsehaljastuse maa-ala ning haljasala- ja parkmetsa maa-ala juhtotstarve. Teeme ettepaneku haljasala- ja parkmetsa maa-ala juhtotstarbe asemel kavandada kinnisasjale väikeelamu maa-ala juhtotstarve.	Kuna soovitud kinnistu asub tööstuse maa-alade kõrval ning täna on teada sama piirkonna elanike kaebused tööstuse mõjude osas, ei ole ala sobiv täiendavate elamute kavandamiseks. Ettepanekuga seega ei arvestata.
		7. Teeme ettepaneku Unikülas asuvale Kaare tn 25a (katastritunnus 44201:001:0960) kinnisasjale määrata väikeelamu maa-ala juhtotstarve.	Arvestame ettepanekuga.
		8. Teeme ettepaneku Unikülas asuvale Rohu (katastritunnus 44201:001:0585), Metall (katastritunnus 44201:001:0503), Malmi (katastritunnus 44201:001:0597) ja Kaare tn 14a (katastritunnus 44201:001:0218) kinnisasjale määrata tootmise maa-ala juhtotstarve.	Arvestame ettepanekuga, v.a Rohu kinnistu osas. Leiame, et Uniküla tööstus- ja elumupiirkonna vahele on vajalik jätta puhvertsoon ning mitte kavandada tootmist ja elamuid kõrvuti, kuna see ei pruugi tagada kõrge kvaliteediga elukeskkonda.
		9. Teeme ettepaneku Erra alevikus asuvale Kiviõli tee 3a (katastritunnus 44201:001:0075) ja Kiviõli tee 3b (katastritunnus 44201:001:0077) kinnisasjale määrata väikeelamu maa-ala juhtotstarve.	Kuna soovitud maaüksused asuvad maantee ääres ja piirnevad tootmisaladega, siis ei ole tagatud kõrge kvaliteediga elukeskkonna teke. Ettepanekuga seetõttu ei arvestata.
		Maaüksuste osas, mille puhul ei ole maareform lõpetatud soovime märkida eeldusel, et tegemist on MaaRS § 31 lõikes 2 nimetatud maaga järgmist: 10. Teeme ettepaneku Kiviõli linnas asuvale Kalju tn 10 (katastritunnus 44201:001:0838) maaüksuse osale, mis jääb Kalju tn 8 (katastritunnus 30901:018:0036) ja Graniidi tn 12 (katastritunnus 30901:018:0038) kinnisasjade vahele määrata väikeelamu maa-ala juhtotstarve.	Arvestame ettepanekuga, väike-elamu maa-ala otstarve antakse kogu katastriüksusele.
		11. Teeme ettepaneku Kiviõli linnas asuvale Raja tn 4 (katastritunnus 44201:001:0620), Graniidi tn 17 (katastritunnus 44201:001:0684), Graniidi tn 20 (katastritunnus 44201:001:0535), Jõekalda tn 12 (katastritunnus 44201:001:0625), Küttejõu tn 3	Arvestame järgmiste ettepanekutega: Raja tn 4, Graniidi 17, Jõekalda tn 12 ja Mäe tn 2.

	(katastritunnus 44201:001:0979) ja Mäe tn 2 (katastritunnus 44201:001:0563) maaüksusele määrata väikeelamu maa-ala juhtotstarve.	Arvestame osaliselt ettepanekuga Graniidi 20 osas – EV alaks ei määrata maaüksuse liigniisket ala. Küttejõu tn 3 ei määrata EV alaks, kuna linna ruumilise arengu seisukohast ei soovita elamuehitust täiendavalt laiendada antud piirkonda.
	Täiendavalt soovime üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu kohta märkida järgmist: 12. Üldplaneeringu seletuskirja peatükis 5.14 Supelranna maa-ala (PR) ja supluskohad on kirjutatud, et supelranna maa-ala on avalikult kasutatava, nõuetele vastavalt rajatud supelranna maa-ala, mille piires on võimalik püstitada ranna kasutamiseks vajalikke ehitisi. Juhime tähelepanu, et ka supelrannas kehtivad ranna ja kalda piirangud. Ehituskeeld küll ei laiene supelranna teenindamiseks vajalike rajatiste ehitamiseks, kuid siiski laieneb hoonete püstitamisele.	Võtame teadmiseks.
	13. Üldplaneeringu seletuskirja peatükis 6.4.7 Sadamad, slipid ja lautrikohad on toodud sadamate üldised kasutus- ja ehitustingimused. Teeme ettepaneku lisada tingimus, et sadamates peab olema tagatud keskkonnakaitse nõuete täitmine sadamateenuse osutamisel.	Arvestame ettepanekuga.
	14. KSH aruande eelnõu peatükis 4.6.1. Müra ja vibratsioon on märgitud, et sihtväärtuse tagamine on oluline eelkõige hoonete hoovipoolsetel õuealadel, laste mänguväljakutel ning puhkeotstarbega piirkondades. Juhime tähelepanu, et uute juhtotstarvetega planeeritavatel aladel kehtib sihtväärtus kogu maa-ala ulatuses, mitte ainult eespool nimetatud aladel.	Arvestame ettepanekuga.
	15. KSH aruande eelnõu peatükis 4.6.1. Müra ja vibratsioon (lk74) toodud allmärkus 22 ei ole kohane, sest müra piirväärtused ja sihtväärtused ei ole seotud detailplaneeringute ja projekteerimistingimustega.	Arvestame ettepanekuga.
	16. Soovitame KSH aruande eelnõus (lk 78) standardile EVS 842:2003 viidata ilma aastaarvuta, kuna standard on lähiajal saamas uustöötuse.	Arvestame ettepanekuga.
	17. KSH aruande eelnõu peatükis 4.6.1. Müra ja vibratsioon on märgitud, et uute karjääride kavandamisel on normatiivse müraolukorra (ehk sihtväärtusele vastav olukord) tagamiseks... Eeldatav on, et uue karjääri kavandamisel ei muudeta lähiala üldplaneeringut ega selle juhtotstarvet, seega ei rakendata karjääri lähialale ka sihtväärtust vaid olemasoleva alana piirväärtust. Sama kehtib ka tuulikute kavandamisel.	Arvestame ettepanekuga, täiendame aruannet.
	18. KSH aruande eelnõu peatükis 6. Soovitused planeeringu täiendamiseks (lk 100) on kirjutatud, et uute müratundlike objektide kavandamisel suurema liiklussagedusega teede	Arvestame ettepanekuga.

		läheduses tuleb arendustegevusest huvitatud isikul hinnata müraolukorda (kas eksperthinnangu kujul või vajadusel müra levikut modelleerides) ning näha ette meetmed heade tingimuste tagamiseks. Müra hindamisel ei kasutata eksperthinnangut, vaid ainult arvutuslikku meetodit või modelleerimist.	
		19. Juhime tähelepanu, et strateegilist planeerimisdokumenti ei tohi kehtestada, kui kavandatava tegevuse ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku alale pole välistatud (Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus § 45 lg 2). KSH raames on läbi viidud Natura asjakohane hindamine, mille käigus on mitmel pool märgitud, et mõju täpsustub järgnevas etapis, kuid leevendava meetmena ei ole aktsepteeritav negatiivsete mõjude vältimiseks leevendavate meetmete väljatöötamise edasilükkamine järgmisesse planeerimisetappi. Palume Lügänu Vallavalitsusel üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu koostamisel arvestada käesolevas kirjas esitatud ettepanekutega ja hoida Keskkonnaministeeriumit kursis üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu edasise menetlemisega	Natura hindamise osas oleme vastused antud eelpool tehtud ettepanekute juures.
13	Elering 21.10.2021	Üldplaneeringu seletuskirja ptk 6.5.4 Elektrivõrk lisan täiendusena juurde, et seoses Läänemere energiavõrgu väljaarendamisega on kavas rekonstrueerida Lügänu territooriumil olevatest 330 kV õhuliinidest L360 Püssi-Rakvere. Ehitustööd on plaanis aastatel 2029-2030. <u>Infoks:</u> Elering alustas aastal 2020 suuremahulise Läänemere mereühenduste arendamise projektiga nimega Läänemere energiavõrk. Läänemere energiavõrk on Läänemere äärseid riike ning meres paiknevaid tuuleparke ühendav energiavõrgustik, mis aitab saavutada kliimaeesmärke kulutõhusalt, tagades energia varustuskindluse. Merevõrgu esmane plaanilahendus selgub koostöös teiste Läänemereäärsete ülekandevõrgu operaatoritega eeldatavalt 2023 aastal. Merevõrgu pilootprojekti (Merealade planeeringu hübriidühendus) raames on Eesti ja Läti riigid allkirjastanud ühiste kavatsuste memorandumi (viide: https://www.mkm.ee/et/uudised/eesti-ja-lati-solmisid-uhise-meretuulepargi-eelarendamise-leppe), mille eesmärk on eelarendada riikide poolt 700-1000 MW potentsiaalset tootmisvõimsust Eesti ja Läti merealade planeeringute aladelt 2030. aasta lõpuks. Merealajaama ja merekonverteralajaama suurus on arvestatud maksimaalse võimsusega 1000 MW.	Arvestame ettepanekuga. Info võetakse teadmiseks.
14	OÜ Adepte 04.11.2021	Üldplaneeringu lisanda esitatud Tuuleenergeetika uuring ei tugine empiirilistele uuringutele ja seega ei saa olla aluseks üldplaneeringu tuuleparkide planeerimise tingimuste loomiseks. Üldplaneeringu seletuskirja lk 75 on välja toodud, et leitud tuuleparkideks sobivatel aladel on puhvertsoonid, mida on võimalik täpsustada täpsema planeerimise ja mõjuhindamise raames konkreetsete eksperthinnangute alusel (nt kui teatud kriteeriumi täpsemal uurimisel selgub, et	Selgitame, et puhvertsoonid põhinevad varasemal kogemusel ja väljakujunenud praktilal. Puhvertsoon 1000 m elamust täidab mitut rolli.

		<p>seatud puhvrit on võimalik vähendada). Nimetatud lause juba viitab, et varasemalt ei ole teostatud müra, varjutus vms uuringuid puhvertsoonide tarbeks. Lisaks on Tuuleenergeetika uuringus viidatud, et 1000m puhvertsoon elamutest on eelkõige võimalikust mürast lähtuv piirang. Juba olemasolevate uuringute raames, mida on Eesti Varbariigis tehtud leidnud kinnitust fakt, et 450m kauguses on kõik müranormid tagatud.</p>	<p>Uuring viitab müra mõjule, kuid tuulikutel on ka teised mõjud (nt varjutus; sotsiaal-kultuurilised häiringud, mida on empiiriliselt keeruline mõõta).</p> <p>Jääme 1000 m puhvri juurde ka seetõttu, et ÜP raames on elanike poolt tehtud ettepanekuid sama puhvrit laiendada. Olukorras, kus osad huvipooled soovivad puhvri laiendamist, teised vähendamist, jääme kaalutusotsusena 1000 m juurde – see võimaldab nii tuulikute kavandamist kui ka arvestab elanike ootusega hea elukeskkonna säilimisele.</p> <p>Selgitame, et 1000 m puhver on seletuskirja tingimuse põhjal teatava paindlikkusega. Juhul, kui saate nõusoleku maaomanikult, on võimalik tuulikut püstitada kuni 600 m kaugusele elamust.</p>
		<p><i>Väärtuslike maastike ja põllumaade piirang tuuleparkide jaoks on alusetu.</i></p> <p>Väärtuslikule maastikule tuulikute rajamise keelamine peab põhinema selgel ja objektiivsel uuringul. Adeptele teadaolevalt ei ole üldplaneeringu menetluses seni ühtegi seesugust uuringut tehtud. Lisaks on põhjendamatu väärtuslikule põllumaale tuulikute rajamise keelustamine kuna tuulik võtab enda alla väga väikese osa maast ning loob maaomanikule võimaluse lisatulu teenimiseks.</p>	<p>Selgitame, et väärtuslikele maastikele tuulikute rajamise keeld tugineb läbiviidud tuuleenergeetika uuringule, kõrgemalseisvale planeeringule (maakonnaplaneering) ja valla väärtuspõhisele kaalutusele.</p> <p>Tuuleenergeetika uuringu raames leiti tuuleenergeetika kavandamiseks põhimõtteliselt sobivad alad (asukohavalik ORME ehk olulise ruumilise mõjuga ehitise mõistes). Leitud sobivate tuuleenergeetika alade</p>

			<p>puhul ilmnes, et nende kattuvus väärtuslike maastikega praktiliselt puudus (kattuvus oli minimaalne vaid Maidla väärtusliku maastiku osas, mis on juba võetud kohaliku kaitse alla – st tuulikute kavandamine ei ole seal lubatud. Kattuv ala eemaldati seetõttu ÜP protsessi käigus). Asukohavalik näitas seega, et erinevate kriteeriumite (puhvrite) rakendamise tõttu ei leidunud väärtuslikel maastikel sobivaid alasid tuuleenergeetika kavandamiseks.</p> <p>Kuna ORME asukohavaliku eesmärgiks on selgitada välja sobivad alad, ei ole ka eeltoodu valguses õigustatud ootus, et väärtuslikele maastikele peaks saama tuuleparke rajada.</p> <p>Arvestades üldplaneeringu raames ilmnenud võrdlemisi suurt arendussurvet (nt kaevandamine, tööstus, taristud, tuuleenergeetika) valla hajaasustusega aladele ning samaaegset vajadust säilitada nii kultuuriväärtuslikud maastikud kui ka väljakujunenud elukeskkond, otsustati üldplaneeringuga täiendavalt reguleerida väärtuslikele maastikele seatavaid tingimusi ning selgelt sõnastada, et väärtuslikele maastikel ei lubata tuuleparke kavandada ka edaspidi.</p> <p>Väärtuslikel maastikel tuuleparkide mitte lubamine toetub kõrgemalseisvale</p>
--	--	--	---

			<p>planeeringule (Ida-Viru maakonnaplaneering 2030+), mis toob välja, et <i>üldjuhul</i> ei kavandata tuulikuid väärtuslikele maastikele.</p> <p>Üldplaneeringuga on tingimus sõnastatud karmimalt seetõttu, et planeerimisprotsessi käigus on leidnud alad, kus KOV soovib tuuleparke näha.</p> <p>Otsust toetab üldplaneeringu KSH, kus on analüüsitud, kas Lüganuse vallas oleks siiski vajalik erandit rakendada ja lubada tuuleparke väärtuslikele maastikele kui kultuurmaastiku väärtuslikumale osale. KSH leiab, et see ei ole põhjendatud, kuna planeeringu raames on läbi viidud olulise ruumilise mõjuga ehitise (ORME) mõistes asukohavalik potentsiaalsete tuuleenergeetika alade leidmiseks. Samuti on võimalik tuuleparke kavandada maakonnaplaneeringuga ettenähtud tuuleenergeetika aladel. Tuuleparkide kavandamiseks on seega leitud võrdlemisi ulatuslikud alad.</p> <p>Kokkuvõtvalt leiame, et kuna planeering on põhjalikult tegelenud tuuleenergeetika arendamiseks sobivate alade leidmisega, ei ole õigustatud ootus, et tuuleparke on võimalik kavandada aladele, mis asukohavaliku käigus sobivaks alaks ei osutunud ja mille osas on omavalitsuse huvi alasid säilitada.</p>
--	--	--	--

			<p>Selgitame, et väärtuslike põllumajandusmaade osas planeeringus antud tuuleparkide kavandamist võimaldav tingimus: <i>Väärtuslikule põllumajandusmaale saab kavandada tuuleparke juhul, kui need paiknevad tuuleenergeetika arendamiseks sobivate alade sees.</i></p>
		<p><i>Planeerimisdokumendid ei saa kehtestada seadusevastaseid piiranguid ega kohustusi.</i></p> <p>Adepte hinnangul ei ole seaduslik kehtestada täiendava kooskõlastamise kohustus tuuleparkide rajamisel olukorras, kus on objektiivsete, teaduslike ja empiiriliste uuringutega leidnud kinnitust, et seadusega tagatud õigusi isikute suhtes ei rikuta. See puudutab eelkõige lähedalasuvate maaomanike kooskõlastuste nõudmist ja kogukondadele meelevaldsete summade tasumist.</p>	<p>Selgitame, et nõusoleku küsimise vajadus tuulikute rajamisel on vaid juhul, kui tuulikut soovitakse rajada 600-1000 m kaugusele elamust.</p> <p>Samuti selgitame, et kokkuleppel taristuomanikuga on võimalik taristule rakenduvat puhvrit vähendada.</p> <p>Leiame, et tingimus on vajalik elaniku elutingimuste kaitsmiseks. Samuti on koostöö ja kokkulepe vajalik taristuomanikuga, et tagada viimase huvid ja taristu toimimine.</p> <p>Samuti juhime tähelepanu, et välja töötamisel on kohaliku kasu instrument, mille põhjal on kompenseerimise tingimus seatud. Vastava õigusakti jõustumisel on selle täitmine kohustuslik. Korrigeerime antud tingimuse sõnastust ja eemaldame tingimusest „kogukonna esindajad“.</p>

		<p><i>Kokkuvõtlikult ei saa planeering sisaldada piiranguid, mis kitsendavad seadustega lubatud tegevusvabadust. Planeeringu koostamisel ja menetlemisel tuleb rangelt jälgida seaduses fikseeritud norme, mis on seadusandja poolt kehtestatud avalikust huvist lähtuvalt.</i></p> <p><i>On alusetu nõuda kinnistute omanikelt nõusolekut tuulegeneraatorite kauguse määratlemisel kui uuringud kinnitavad, et kinnistuste omanike õigusi ei piirata ja nimetatud kinnistud jäävad lubatud normide piiridesse.</i></p> <p><i>Planeeringu menetlemise käigus ei saa teha piiranguid arendajatele kui nende omanduses olevad kinnistud võivad kellegi meelest mõjutada tulevikus teiste maaomanike plaane</i></p>	Palume lähtuda eelpool toodud vastusseisukohtadest.
15	RMK 05.11.2021 nr 3-1.1/3167-3	Üldplaneeringu eelnõu p. 5.11 Puhke- ja virgestuse maa-ala (PV) alapunktis 6 lk 33 on öeldud, et motosportikeskuse kavandamine on soovitatav Põhja-Kiviõli või Aidu karjääri alale. Keskuse täpsem kavandamine toimub läbi detailplaneeringu. RMK juhib tähelepanu sellele, et riigimetsamaale planeeritaks rajatise kooskõlastatult maaomanikuga ja arvestades looduskaitselisi piiranguid. Soovitatav oleks motosportikeskuse kavandamist teostada läbi detailplaneeringu.	Võtame teadmiseks. Motospordi keskusele on planeeringuga juba seatud kavandamise tingimus läbi detailplaneeringu.
		2. Üldplaneeringu eelnõu p. 5.13 Kaitsehaljastuse maa-ala (HK) alapunktis 3 lk 34 on kirjas, et lagaraie või ulatuslik raadamine ei ole lubatud. Tundub, et siin ei ole täpselt aru saadud nende mõistete tähendusest. Lageraie on metsa majandamiseks teostatud raie kus maakategooria jääb metsamaaks. Asemele kasvatatakse uus mets. Raadamine on enamasti riigi tellimisel teostatud lageraie kus maakategooria muutub - metsamaa muutub mittemetsamaaks (elektriliini trassid, rajatiste alune maa, ehituste alune pind jne). Kui mõeldud on metsa majandamiseks teostatavaid lageraieid, siis ei tohiks olla jääka lageraie keeldu. Kaitsehaljastuse metsas võiks olla keelatud seda metsaosa läbivate lageraie tegemine.	Selgitame, et täpsustame kaitsehaljastuse maa-alal tingimusi ning eemaldame raadamise tingimuse. Lisaks selgitame, et kuna lageraie tingimus on seatud peatükis 5.13 Kaitsehaljastuse maa-ala, siis see kehtibki vaid kaitsehaljastuse maa-alale jäävatele metsaosadele.
		Üldplaneeringu eelnõu p. 5.22 Põllu- ja metsa maa-ala (MP JA MM) alapunktis 1 on öeldud, et põllu- ja metsamaale võib hajaasustuse põhimõttel rajada ühepereelamuid (koos kõrvalhoonetega), puhkerajatisi, ühiskondlikke hooneid vms hooneid ja tehnorajatisi. Elamute ja hoonete rajamist riigimetsamaale peaks üldjuhul vältima. Hoonestuse laienemine metsamaale peab olema väga kaalutletud otsus kui muid võimalusi ei ole.	Selgitame, et ptk 5.22 annab üldise võimaluse elamuid hajaasustuses kavandada. Igasugune hoonete kavandamine saab toimuda vaid maaomaniku nõusolekul. Seega, kui RMK ei soovi enda aladel hooneid kavandada, on RMK'l õigus neid mitte kavandada.
		4. Riigimetsamaale on hulgaliselt planeeritud väärtuslikke maastikke, mille mõte jääb vahel segaseks. Sageli on need ülikitsad metsaribad katastriüksuse servas. Kuna üldjuhul nõuab väärtuslik maastik RMK jaoks KAH-ala loomist, tuleb nende otstarbekus eraldi läbi arutada.	Juhime tähelepanu, et väärtuslikud maastikud on määratud maakonnaplaneeringuga ning need on üle

		<p>Tuleb täpsustada, kas seal on vaja piiranguid metsa majandamisele. Kui väärtuslik maastik asub tulundusmetsas, ei ole raiepiirangud mõistlikud. Kas on mõttekas kaitsealale väärtuslikku maastikku planeerida – dubleerib. Teema vajab täiendavat arutelu.</p>	<p>toodud üldplaneeringusse. Reeglina on need võrdlemisi ulatuslikud alad, mitte kitsad metsaribad. Palume vajadusel selgitada, kas pidasite silmas väärtuslikke maastikke või mõnda muud väärtust.</p>
		<p>5. Taastuvenergiaparkide osas (üldplaneeringu eelnõu p. 6.5.8.1 Tuulepargid ja p. 6.5.8.3 Päikeseenergeetika) osas on RMK üldisel seisukohal, et esmajärjekorras võiks potentsiaalsete energiaparkide asukohtadena läbi vaadata reformimata riigimaad; taastuvenergiaparkide võiks rajada esmajärjekorras mittemetsamaadele, rohumaadele ja metsastamata karjäärialadele; taastuvenergiaparkide ei tohiks rajada metsamaadele. Endisi karjääre ei tohiks automaatselt lugeda potentsiaalseteks päikeseenergiaaladeks. Kui karjäär on edukalt metsastatud, tuleb seda käsitleda metsamaana.</p> <p>Praegu üldplaneeringus kavandatud riigimetsamaadele põhimõtteliselt sobivaid tuuleenergeetika alad on toodud lisa 1. Riigimetsamaale planeeritud tuulepargi alad on toodud lisa 2.</p> <p>RMK eeldab tuulikute täpsel kavandamisel asjakohaste mõjude hindamise näol tuulepargi rajamisega kaasneva mõju hindamist metsamajandusele ja ei pea võimalikuks üldistatud seisukohtade jagamist. Tuulikute asukohtade täpsustamisel tuleb parima lahenduse väljatöötamiseks koostööd teha Riigimetsa Majandamise keskuse ja erametsaomanikega. RMK töötab praegu välja taastuvenergiaparkide asukohtade valiku põhimõtteid. RMK teeb ettepaneku, et tuuleparkide kavandamine on võimalik Ida-Viru maakonnaplaneeringuga kavandatud tuuleenergeetika aladel (kantud üle maakonnaplaneeringust), varasematel ehitusõigust tagavatel planeeringualadel ning üldplaneeringu käigus leitud potentsiaalsetel tuuleenergeetika aladel. Aladel, mis jäävad välja eeltoodud aladest, on võimalik tuuleparkide kavandamiseks algatada eriplaneering. Kokku asub RMK alad Idu-Viru maakonnaplaneeringuga kavandatud tuuleenergeetika aladel Lüganuse vallas ca 1824,73 ha. Kokku asub RMK alad potentsiaalsetel üldplaneeringus toodud tuulepargi aladel ca 3328,53 ha. Osaliselt need 2 ala kattuvad. Kahe ala (Ida-Viru maakonnaplaneeringuga kavandatud tuuleenergeetika alade ja üldplaneeringu käigus leitud potentsiaalsete tuuleenergeetika alade) peale, on RMK alad võimalikel tuulepargi aladel kokku ca 4827,59 ha. Oleme täna välja töötamas mudelit taastuvenergeetika arendamiseks sobivate alade leidmiseks RMK maal. Seetõttu ei esita hetkel täiendavaid ettepanekuid RMK alade osas, mis jäävad võimalike tuulepargi alade sisse. Pärast analüüsi mudeli valmimist esitame enda täpsustatud ettepanekud antud alade kohta.</p> <p>Üldplaneeringu seletuskirjas lk 76 p. 4 on toodud lause „Tuulikute rajamisel tuleb vältida metsa asjatut ulatuslikku raadamist. Üldjuhul tuleb arvestada metsa raadamisega 1 ha ulatuses ühe tuuliku kohta, põhjendatud erandid on võimalikud konkreetse asukoha eripära</p>	<p>Selgitame, et taastuvenergeetika osas ei määra üldplaneering realiseerimise prioriteete. Mõistame, et edukalt metsastatud alad on otstarbekas käsitleda metsamaana – teeme seega täienduse planeeringusse, et nii päikese- kui tuuleparkide kavandamise huvi korral riigimetsa aladel tuleb varajases etapis alustada koostööd RMK'ga.</p> <p>Jääme planeeringus toodud seisukoha juurde, et üldjuhul tuleb arvestada metsa raadamisega 1 ha ulatuses ühe tuuliku kohta. Leiame, et ei ole otstarbekas seada erinevaid tingimusi RMK metsadele.</p> <p>Lisame tingimuse, et RMK aladele jäävatel tuulepargi aladel saab majandataval metsamaal jätkata metsa majandamist.</p>

		arvestades“. Teeme ettepaneku lauset täiendada järgnevalt: „RMK aladel, mis jäävad üldplaneeringus näidatud võimalikele tuulepargi aladele on tuulepargi ehituse ajal lubatud metsa raadamine ehituseks vajalikus mahus ja ulatuses eelneval kokkuleppel RMK-ga. Pärast tuulepargi valmimist on RMK-l õigus RMK aladele jäävatel tuulepargi aladel jätkata majandataval metsamaal metsa majandamist.“.	
		6.Seoses RMK matkatee uue lõigu rajamisega, ehitas RMK 2018. aastal Lüganuse valda kaks uut lõkke- ja telkimiskohta (Aidu karjääris). Uusi telkimis- ja puhkekohti ei ole RMK Lüganuse valda planeerinud.	Võtame teadmiseks. Planeering kajastab RMK olemasolevat taristut.
		Sonda metskond 98 maaüksusele (30901:001:0094) tulundusmetsa on planeeritud haljasalapakmets (lisa 3). Ei nõustu tulundusmetsa määramisega haljasalaks.	Kuna mainitud maaüksus asub Kiviõli linna territooriumil ning on puhvriks ulatusliku jäätmekäitluse maa-ala ning elamualade vahel leiame, et ala on otstarbekas määrata haljasala ja parkmetsa maa-alaks. Ettepanekuga seega ei arvestata.
		Aidu karjääris asuv RMK matkaraja ümbrus on määratud KAH-metsaks. Tegemist on RMK sisese külastuskorralduse osakonna vajadusteks loodud KAH-alaga kus piirnemist asulate ega aiandusühistutega pole. Ei nõustu Aidu karjääri matkaraja ümbruse määramisega KAHmetsaks.	Arvestame ettepanekuga.
		Arusaamatuks jääb, miks on KAH-metsade kaardikihil näidatud Toila valda jäävad KAHalad Kohtla-Nõmme lõunaküljel ja Tuhamäe aiandusühistu idaküljel (lisa 4)	Arvestame ettepanekuga, eemaldame KAH-alad kaardilt, mis ei asu Lüganuse vallas.
		KAH-metsaks on määratud Suurepõllul Erra jõe põhjaküljel asuv ala (lisa 5). KAH-metsade arutelul otsustasime selle ala välja jätta.	Selgitame, et Suurepõllu maaüksusel puuduvad ÜP'ga määratud KAH-metsad. Antud alal on märgitud arheoloogiatundlik ala.
		Riigimetsamaadele on määratud hulgaliselt väärtuslikke põllumaid (lisad 6 - 17). RMK ei nõustu väärt põllumaade määramisega riigimetsamaadele kuna kõik nad on kas väikesed, liigendatud piiriga, elektriliini alune või metsastunud-metsastamisel rohumaad.	Arvestame ettepanekuga, korrigeerime väärtuslike põllumajandusmaade paiknemist RMK aladel.
		Vältima peaks tihe- ja hajaasustusalade, elamumaa, ärimaa, ehitiste planeerimist majandatavasse riigimetsa. Vajadusel peab see olema põhjendatud ja RMK-ga läbi räägitud.	Palume tuua välja konkreetset kohad tiheasustuses, mis langevad RMK aladele. Juhime tähelepanu, et üldplaneering ei kohusta elamuid vms hooneid rajama –

			<p>üldplaneering annab võimaluse. Maaomanik võib oma maa-alasid kasutada praegusel otstarbel senikaua kui soovib.</p>
		Väärtuslike maastike määramist ja mõningate puuduvate kaardikihtide arutelu on vaja jätkata.	Palume esitada täpsemad ettepanekud.
17	VKG Kiri 04.11.2021 nr VKG.01-09/246-2	<p>1. Ettepanekud ja arvamused seoses kavandatava biotoodete tootmiskompleksi projektiga: Lüganuse Vallavolikogu algatas 25.08.2021 otsusega nr 317 biotoodete tootmiskompleksi (edaspidi BTT) kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KOV EP1).</p> <p>Lähtuvalt vajadusest tagada omavalitsuse planeerimisvaldkonna otsuste järjepidevus ja põhimõtteline kooskõla, palume üldplaneeringu eelnõus tuuleenergeetika jaoks sobivatest aladest muuta alasid nr 42 ja 43. Seda põhjusel, et need osaliselt kattuvad planeeritava BTT jaoks KOV EP1 otsuses märgitud sobilike aladega. BTT jaoks sobilikud alad on näidatud KOV EP1 otsuse lisas (lisatud).</p>	<p>Selgitame, et kuna eriplaneering on algusjärgus, ei ole otstarbekas tuuleenergeetika aladest välja arvata kõik alad, mille vahel kaalutakse, kuna BTT ei saa lõplikult paikneda mitmel alal.</p> <p>Täiendame seletuskirja infoga, et BTT eriplaneeringu raames kaalutavad tehase alternatiivsed asukohad kattuvad tuuleenergeetika arendamiseks sobivate aladega. Eriplaneeringu asukohavaliku käigus leitud parim asukoht arvestatakse potentsiaalsete tuuleenergeetika alade hulgast välja.</p>
		<p>2. Ettepanekud ja arvamused seoses Aidu päikesepargiga</p> <p>Osaühing VKG Kaevandused kasutab Aheraine kinnisasja (katastritunnus 44901:002:0408) aheraine ladustamiseks ning omab vastavat servituuti kuni 30.06.2024.</p> <p>Vastavalt kehtivale "Aheraine ladestusala ja Kaitseliidu lasketiiru maa-ala" detailplaneeringule on antud kinnistu maakasutuse sihtotstarve tootmismaa 100% ning aheraine taaskasutuse eesmärgist tulenevalt oli mõeldud rajada püramiidide kujulised rajatised nn "püramiidide linnak".</p> <p>Tänaseks on selgunud, et aheraine kasutamist püramiidide linnaku ehitamiseks ei saa käsitleda aheraine taaskasutusena ning sellisel kujul detailplaneeringu realiseerimine ei ole seetõttu võimalik.</p> <p>Oleme uuesti analüüsinud ja uurinud aheraine taaskasutamise võimalusi ning leidnud parima võimaliku lahendusena rajada aherainest püramiidi kujuline alustarind päikesepargi rajamiseks. Lisavõimalusena näeme ka hüdro-pumpelektrijaama jaoks vajaliku veereservuaari rajamist. Selle lahenduse olulisemad positiivsed argumendid on:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lahendus toetab rohepöõret ja on suunatud rohelise energia kasutuselevõtuks. 	<p>Arvestame ettepanekuga.</p> <p>Selgitame, et kuna planeering määrab nn tulevikku vaatava maakasutuse (tulevikupildi), on soovitud maaüksusel otstarbekas määrata TE juhtotstarve.</p> <p>Maa-ala on võimalik praegusel otstarbel kasutada seni, kuni maaomanik seda soovib.</p> <p>Selgitame, et üldplaneeringus on TE otstarve määratud arvestades vaid päikeseenergeetika kavandamist. Kuna TE alad asuvad võrdlemisi erinevates</p>

	<p>Aheraine sellist kasutamist loetakse taaskasutamiseks (analoogsete projektide põhjal); - lahendus vastab kehtivale detailplaneeringule.</p> <p>Antud seisukoht on vallale esitatud ja vald on selle kooskõlastanud. Kuna aheraine ladestamise ja taaskasutamise kavandamisel on ilmnunud mitmed juriidilised küsimused maakasutuse ja maa sihtotstarvete teemal, siis palume üldplaneeringu eelnõus kajastada Aheraine kinnistul järgmised maakasutuse juhtotstarbed: TM – Mäetööstuse maa-ala TE – Taastuenergeetika maa-ala Palume täpsustada ka üldplaneeringu eelnõu seletuskirja ja lisada täpsustus kas juhtotstarvete peatükki või eraldi Aheraine kinnisasja puudutav lõik. Aheraine kinnisasja perspektiivne kasutamine on taastuenergeetikaga seotud maakasutus, kuid selleni jõudmine võib võtta kümme ja enam aastat. Esimeses etapis tehakse vajalikud alustarindid ning mäetööstuse maakasutuse juhtotstarve võib olla vajalik nii aheraine ladestamise kui ladustamise võimaldamiseks. Maa sihtotstarve võib sellel perioodil olla nii mäetööstus-, jäätme- kui ka tootmismaa. Pikemas perspektiivis peab olema võimalus aheraine taaskasutuse kavandamine ning taastuenergeetika realiseerimine – sellisel juhul oleks maakasutuse funktsioon tootmismaa. Taastuenergeetika maa-ala juhtotstarbe kirjelduses peaks olema kajastatud lisaks päikesepargile ka teised võimalikud taastuenergeetika teostamise võimalused, nt Aheraine kinnistu näitel ka pump-hüdroelektrijaam. Kindlasti tekib lähiaastatel veel taastuenergeetikaga seotud projekte, mida ei peaks piirama vaid päikesepargi kasutusviisiga.</p>	<p>piirkondades (nii linna tiheasustusalal kui ka endistel karjäärialadel), siis ei ole põhjendatud lubada igasuguse taastuenergeetika kavandamist kõikidel TE aladel (nt ettenägematute mõjude tõttu elukeskkonnale).</p> <p>Nõustume samas, et teatud piirkondades on mõistlik TE alal lubada/kombineerida taastuenergeetika tehnoloogiaid/tootmisviise. Täpsustame seega seletuskirja.</p>
	<p>3. Ettepanekud ja arvamused seoses VKG tööstusjäätmete prügila eriplaneeringuga Lüganuse Vallavolikogu 29.10.2020 otsusega nr 289 algatati VKG tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneering ja keskkonnamõju strateegiline hindamine (KOV EP2). KOV EP2 eesmärgiks on olulise ruumilise mõjuga ehitise jaoks parima võimaliku asukoha valiku tegemine ja prügila rajamise detailse lahenduse (sh ehituslikud küsimused) väljatöötamine. Asukoha valimisel võetakse arvesse VKG õlitehase lähedust (Keemia vkt 12j, Kohtla-Järve, 32217:001:0046) ja asukoht peab vastama järgmistele kriteeriumitele: - prügila rajamiseks vajalik maa-ala suurus on 120-150 ha; - eeldatav kogumaht on 100 miljonit tonni; - asukoht Lüganuse vallas kuni 15 km õlitehasest; - prügila ehitamiseks ja toimimiseks on vajalik taristu olemasolu või rajamise võimalus. VKG on seisukohal, et tööstusjäätmete prügila rajamine välistab võimaluse rajada vastavale alale tuuleparke. Lähtuvalt vajadusest tagada omavalitsuse planeerimisvaldkonna otsuste järjepidevus ja põhimõtteline kooskõla, palume üldplaneeringu eelnõus märgitud tuuleenergeetika jaoks sobivate alade hulgast eemaldada ala nr 46 kui planeeritava tööstusjäätmete prügila jaoks KOV EP2 otsuses märgitud eelistatud ala.</p>	<p>Selgitame, et kasutaksime sama lähenemist nagu punkt 1 puhul.</p> <p>Oleme nõus tuuleenergeetika ala eemaldama siis, kui EP asukohavaliku etapp on lõpetatud ning liigutakse edasi detailse lahendusega.</p>

18	OÜ Utilitas 05.11.2021	<p>Üldplaneeringu eelnõu on peatükis 6.5.8.1 <i>Tuulepargid</i> esitatud tingimused tuuleparkide kavandamiseks ORME mõistes. Punktis 10 on öeldud, et „...<i>ORME-na käsitletavate tuuleparkide tuulikud, sh tuuliku tiiviku ulatus, peab jääma tuuleenergia arengualale.</i>“ Meie ettepaneku kohaselt peaks tuuleenergia arengualale jääma ainult tuuliku vundament. Kui tuuliku tiiviku ulatus peab jääma arengualale, siis muutub kokkuvõttes oluline osa arengualast tuulikute rajamiseks sobimatuks (st tuulikuid ei saa paigutada kuni 85 m¹ kaugusele arenguala piirist) ning väheneb võimalus leida arenguala sees tuulikute paigutamiseks optimaalseim lahendus. Juhime tähelepanu, et edasises planeerimisetapis viiakse läbi KSH, mille raames tehakse täpsed mõjuhindangud ja uuringud, mis välistavad või leevendavad negatiivse mõju esinemise ka juhul, kui tuuliku tiivikud ulatuksid üle arenguala piiri. Küll aga ei saa üldplaneeringule järgnevas detailplaneeringu etapis neid alasid suurendada, mistõttu täiendav piirang juba üldplaneeringus võib mõnel arengualal vähendada oluliselt perspektiivi taaastuenergeetika efektiivsuseks tootmiseks.</p> <p>Toome siinkohal välja, et nt tuuliku poolt tekitatava müra mõju hindamisel lähtutakse tuulikust kui punktobjektist, sest peamist müra põhjustab elektrituuliku generaator ning käigukast, labad ulatuvad sellest lisaks mitmekümne meetri kaugusele. Sellest tulenevalt on nii inimestele kui häirimistundlikele liikidele (eelkõige metsakanalised ja röövlinnud) oluline müra leviku kaugus tuuliku generaatorist.</p> <p>Röövlindudele (eelkõige kotkastele) võivad tõesti ohtu põhjustada ka töötavad labad, mis avalikustatud ÜP versiooni kohaselt peaksid jääma tuuleenergeetika arengualale, kuid üldplaneeringu käigus on tuulealad leitud kasutades puhvermeetodit ning ei ole arvestatud nt konkreetsete lindude reaalseid toitumis- või elupaiku, mis võiksid tuulealade piire muuta (nt ka suurendada). Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringu alal P15, mis kehtestati 15. aprill 2020 Pärnu maakonnaplaneeringu kohastele tuuleenergeetika arendamiseks sobivatele aladele, käigus teostatud linnustiku uuring leidis, et elektrituulik võib paikneda väikekonnakotka pesapaigast isegi lähemal kui 500 m, kuivõrd kotka toitumis- ja elupaigad asuvad tuulikust teises suunas.</p> <p>Teeme ettepaneku sõnastada vastav punkt üldplaneeringu seletuskirjas järgmiselt: „...<i>ORME-na käsitletavate tuuleparkide tuulikute vundament peab jääma üldjuhul üldplaneeringuga määratud tuuleenergia arengualadele, kokkuleppel naaberkindistatavate omanikuga võivad tuulikute labad ulatuda üle arenguala piiri. Tuuliku planeerimiseks kindistatavale piirile lähemale</i></p>	<p>Lüganuse valla üldplaneeringu raames leiame, et kogu planeeritav tegevus peab jääma planeeringualale – st tuuleenergeetika arendamiseks sobivale alale. Tuuliku labade ulatumine sobivalt alalt väljapoole tekitab õiguslikku ebaselgust.</p> <p>Selgitame ka, et üldplaneeringus välja toodud tingimused annavad teatud paindlikkuse ja põhimõttelise võimaluse tuuleenergeetika ala laienemiseks: nt nõusolek elamu maaomanikuga võimaldab paigaldada tuuliku 600-1000 m kaugusele elamust; kokkuleppe saavutamine trassiomanikuga võimaldab vähendada määratud puhvrit taristuobjektist.</p>
----	----------------------------------	---	--

¹ Hetkel olemasolevad tuulikud on maksimaalse rootori diameetriga 170 m ehk siis nende puhul peaks tuuliku paigaldama arenguala piirist 85 m kaugusele.

		<p><i>kui tuuliku kogukõrgus peab olema naaberkinnistu omaniku nõusolek“.</i> Toome siinkohal välja, et nt Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneering alal P14 peatükis 4.4 <i>Kruntide hoonestusalad</i> on esitatud analoogne tingimus märksa leebemalt: „<i>Üldjuhul ei tohi tuuliku rootori labade horisontaalprojektsioon ulatuda üle naaberkatastriüksuse piiri ega üle tuulikute arendusala piiri“.</i> Pärnu maakonnaplaneeringu tuuleenergeetika teemaplaneering tuuliku labade ulatumise tingimust üle arenguala piiri nt üldse ei sätesta. Seetõttu peab tuuliku asukoha määramisel arvestama naaberkinnistu omaniku seisukohaga ning KSH hindamise tulemustega, mis annab arenguala sees arendajale ja planeerijale oluliselt rohkem võimalusi parima lahenduse leidmiseks.</p>	
19	OÜ Saka ERA 04.11.2021	<p>Juhime tähelepanu eriplaneeringule - vastavalt Varja Windfarm OÜ poolt koostatud eriplaneeringuga ei ole Osühing Saka Era nõusolekut ega luba läbida tuulikute kaabelliinidega Saka kinnistuid. Lisaks paiknevad tuulikud väga lähedal Saka kinnistutele, millega ei ole võimalik nõustuda, kuna välistab tasuva taastuenergia tootmise rajamise võimalused Saka kinnistutele tulevikus. Palume uues üldplaneeringus kajastada potentsiaalsed piirkonnad taastuenergia arendamiseks (st sh Saka ERA ja Eesti ERA kinnistud - vt dokument kirja lisa) ning üldplaneeringule järgnevates etappides tuleks kaasata kõiki asjasse puutuvaid osapooli ja maaomanikke viisil, et kõigi kinnistute taastuenergia potentsiaal oleks võrdsetel tingimustel optimaalne.</p> <p>Ühtlasi märgime, et vastavalt planeerimisseadusele nii üld-, eri- kui ka detailplaneeringute puhul kaasatakse koostamise isikud, kelle õigusi planeering võib puudutada (PlanS § 76 lg 2, § 99 lg 2, § 127 lg 2). Lahendused puudutavad otseselt Osühing Saka ERA ja Osühing Eesti ERA õigusi.</p>	<p>Täname ettepaneku eest. Juhime tähelepanu, et kuna Te teete ettepaneku eriplaneeringule, siis ei ole võimalik seda arvestada üldplaneeringu protsessi käigus.</p> <p>Üldplaneeringus on välja toodud põhimõttelised tuuleenergeetika arendamiseks sobilikud alad, mis on leitud ühtsete kriteeriumite alusel (läbi on viidud olulise ruumilise mõjuga ehitise ehk ORME asukohavalik).</p> <p>Üldplaneeringu järgselt on tuuleenergeetikat võimalik arendada juhul, kui kinnistud jäävad tuuleenergeetika arendamiseks sobiva ala piiresse. Kuna üldplaneering määrab tuuleenergeetika arendamiseks sobivad alad, mitte konkreetsed tuulepargid, ei ole tuuleenergeetika alade realiseerimise küsimused otseselt lahendatavad ÜP raames.</p> <p>Üldplaneeringust teavitamisel lähtutakse PlanS'ist, teavitamise meetod on välja toodud ÜP lähteseisukohtade ja</p>

			keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse (LS ja KSH VTK) dokumendis (leitav valla kodulehelt).
20	IVIA 03.11.2021.a. nr 1-497	Kinnistu 30901:001:0029 määrata üldplaneeringus maa sihtotstarve: Taastuenergeetika maa-ala; SELGITUS: SA Ida-Virumaa Tööstusalade Arendus on kinnistu omanik; kuna tegemist altkaevandatud alaga, ei ole tootmistegevuse eesmärgil võimalik maad kasutusele võtta, samas on tulenevalt Euroopa Liidu energeetika-alastest eesmärkidest kasutusele võtta võimalikult suures mahus taastuenergia tootmisvõimalusi, on see sobiv kinnistu päikeseenergiajaamade rajamiseks;	Arvestame ettepanekuga. Selgitame, et üldplaneeringu raames määratakse juhtotstarve, mitte sihtotstarve.
		Kinnistud 44201:001:0368; 44201:001:0366; 44201:001:0365; 44201:001:0364; 44201:001:0361; 44201:001:0363; 44201:001:0362; 44201:001:0360 määrata maa sihtotstarve: Äri maa-ala + tootmis maa-ala; SELGITUS: SA Ida-Virumaa Tööstusalade Arendus on kinnistute omanik; kehtestatud detailplaneeringu kohaselt on tegemist 100% ärimaadega; kuna eesmärk on võimaldada kinnistutel ka töökodade või kergetööstusettevõtete (keskkonnamõjuta) tegevust on ettepanek muuta üldplaneeringuga sihtotstarvet, mis võimaldaks paindlikke lahendusi kombineeritud äri- ja tootmisotstarbega objektide rajamiseks vastavalt projekteerimistingimustele;	Arvestame ettepanekuga.
		Kinnistu 43801:001:0123 määrata maa sihtotstarve: Taastuenergeetika maa-ala; SELGITUS: Kuna koostamisel on detailplaneering siis praeguse omaniku nõusolekul loobuda <u>kõrgendatud avaliku huviga metsa ala</u> märkest üldplaneeringus; tegemist endise karjääri alaga, tulenevalt Euroopa Liidu energeetika-alastest eesmärkidest kasutusele võtta võimalikult suures mahus taastuenergia tootmisvõimalusi, on see sobiv kinnistu päikeseenergiajaamade rajamiseks;	Arvestame ettepanekuga, kõrgendatud avaliku huviga metsa ala eemaldatakse. Selgitame, et maa-alale on juba määratud soovitud juhtotstarve.
		Kinnistu 75101:003:0112 määrata maa sihtotstarve: Taastuenergeetika maa-ala; SELGITUS: tegemist riigi omandis oleva kinnistuga, mille sihtotstarve Mäetööstusmaa 100%; kuna antud kinnistul on mäetööstustegevus lõpetatud/lõpetamisel ettepanek määrata üldplaneeringus sihtotstarbeks Taastuenergeetika maa-ala; tegemist (endise) karjääri alaga, tulenevalt Euroopa Liidu energeetika-alastest eesmärkidest kasutusele võtta võimalikult suures mahus taastuenergia tootmisvõimalusi, on see sobiv kinnistu päikeseenergiajaamade ja/või mikrotuulikute pargi rajamiseks;	Arvestame ettepanekuga. Lisame samas planeeringusse tingimuse, et TE ja potentsiaalse tuuleenergeetika ala kattumisel on eelisõigus kavandada tuuleparke. Päikeseparke saab võimalusel kavandada tuulikute vahele. Selgitame, et kuna tuuleparkide kavandamise võimalused on vallas

			<p>piiratumad kui päikeseparkidel, on oluline, et ÜP raames leitud potentsiaalsete tuuleenergeetika aladel oleks võimalik esmalt kaaluda tuulikute kavandamist.</p>
21	<p>Zeppart.ee OÜ 02.11.2021</p>	<p>VAJADUS MÄÄRATA KONKREETSSED TUULEPARKIDE ASUKOHAD</p> <p>2.1. Lüganuse valla uue üldplaneeringu väljatöötamise kavatsuse“ kohaselt on vald seadnud endale eesmärgiks tuuleparkide kavandamise <i>maakonnaplaneeringuga määratud potentsiaalsetel aladel ja võimalikel täiendatavatel aladel.</i></p> <p><i>Koostatavas üldplaneeringus</i> on toodud välja, et vallas on täiendav huvi taastuvenergeetika – tuuleparkide ja päikeseenergeetika alade – arendamise osas.</p> <p>2.2. Taastuvenergia tootmine – täpsemini tuulenergeetika – on oluline avalik huvi. Seda on kinnitanud ka Riigikohus oma 26. mai 2021 otsuses haldusasjas nr 3-17-2013. Riigikohus on leidnud kõnealusel lahendis, et tuuleenergia tootmise võimalusi kaaludes tuleb arvestada riigi seatud taastuvenergia tootmise eesmärkidega. Sama on kinnitanud majandus- ja kommunikatsiooniministeerium 1. juunil 2021 kohalikele omavalitsustele saadetud märgukirjas.</p> <p>2.3. Reeglina valitakse tuuleparkide asukohad üldplaneeringuga. Kui üldplaneeringuga asukohta pole valitud, on võimalik tuulepark kavandada kohaliku omavalitsuse eriplaneeringuga. Hetkel on menetluses valla uus üldplaneering, mistõttu on otstarbekas ja ökonoomne märkida üldplaneeringusse juba tuuleparkide asukohad mitte pelgalt tuuleenergeetika tootmiseks sobilikud alad. Vastupidisel juhul tuleb pärast ajamahukat üldplaneeringu menetlust vallal algatada eriplaneeringuid, mille menetlus võib kesta paar aastat. Tuuleenergia tootmise tõhustamine on hetkel riiklik prioriteet, mis tähendab ühtlasi seda, et kohalik omavalitsus peaks kasutama võimalust määrata tuuleparkide alad võimalikult kiiresti – antud juhul menetluses olevas üldplaneeringus.</p> <p>2.4. Juhul kui vald üldplaneeringus konkreetsete tuuleparkide asukohti ei märgi, leiab avaldaja, et tuuleenergeetikaks sobivaid alasid <i>tuleks märkida üldplaneeringusse rohkem</i>, kui käesolevas lahenduses on välja toodud, sest mitmete sobilikuks märgitud alade puhul võib konkreetsemas planeerimismenetluses tekkida takistusi, millele viitab ka üldplaneeringu koosseisus olev dokument „Tuuleenergeetika kavandamiseks sobivate alade kriteeriumite täpsustamine, alade määramine ja tingimuste väljatöötamine“ ning keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu (Hendrikson & KO töö nr 3433/19). 2 Eeltoodu suunise on andnud vallale ka majandus ja kommunikatsiooniministeerium oma eelpool viidatud 1. juuni 2021 pöördumises kohalikele omavalitsustele.</p> <p>Kuivõrd eriplaneeringut ei saa algatada juhul kui kavandatu on vastuolus üldplaneeringuga (planeerimisseadus § 96 lg 2 p 1), puuduks võimalus planeerida tuuleparki alale, mida</p>	<p>2.1.-</p> <p>2.2. Nõustume väitega, seetõttu ongi ÜP raames leitud alasid tuuleenergeetika kavandamiseks ning määratud alasid päikeseenergeetika kasutuselevõtuks. Lisaks on taastuvenergeetikat võimalik arendada vastavalt ÜP'ga seatud tingimustele.</p> <p>2.3 Üldplaneeringuga ei kavandata konkreetsete tuuleparkide asukohti.</p> <p>Üldplaneeringu raames viiakse läbi olulise ruumilise mõjuga ehitiste (ORME) mõistes asukohavalik, et leida põhimõtteliselt sobivad alad tuuleenergeetika arendamiseks. ORME teine etapp on detailne lahendus – st konkreetsete tuuleparkide kavandamine. Üldplaneeringu täpsusastmes ei ole võimalik lahendada teemasid detailplaneeringu täpsusastmes. Seega on konkreetsete tuuleparkide kavandamine eraldiseisev protsess.</p> <p>2.4. Tuuleenergeetika kavandamisel on mitmekülgsed mõjud, kuna tegemist on olulise ruumilise mõjuga ehitistega. Planeeringu koostamisel on erinevaid</p>

		<p>üldplaneering sobilikuks märkinud ei ole. Seega tuuleenergia tootmiseks sobilike alade märkimine võib osutada teistele aladele tuulikute rajamist välistavaks tingimuseks.</p>	<p>avalduvaid mõjusid hoolikalt kaalutud ning seetõttu ei ole kasutatud kriteeriume määratud kergekäeliselt. Üldplaneeringu protsessis seega ei nähta, et on võimalik hinnata seatud kriteeriume ümber mahus, mis tekitaks potentsiaalseid tuuleenergeetika alasid oluliselt juurde. Juhime ka tähelepanu, et potentsiaalsed tuule-energeetika alad moodustavad valla territooriumist võrdlemisi suure osa – 17,2%.</p>
		<p>RAUDTEE PUHVERALA 2.5. Valda läbib Tallinn-Narva raudteemagistraal. Lute kinnistu jääb raudtee kaitsevööndi piirist umbes 140 kuni 350 meetri raadiusesse. 2.6. Ida-Viru maakonnaplaneeringu kohaselt ei ole planeeritud Lute kinnistu asukohta potentsiaalset tuuleparki, kuid samas ei välista maakonnaplaneering seda asukohta. Maakonnaplaneeringus on välja toodud, et tuulikute kavandamisel peab tuuliku minimaalne kaugus riigimaantee ja <i>raudtee kaitsevööndi piirist olema võrdne tuuliku kogukõrgusega (mast + tiiviku laba kõrgus)</i> ning tuulikute planeerimisel peab lähtuma avariohtu leevendavatest meetmetest. 2.7. Üldplaneeringu dokumendis „Tuuleenergeetika kavandamiseks sobivate alade kriteeriumite täpsustamine, alade määramine ja tingimuste väljatöötamine“ on toodud välja, et sobivusanalüüs tugineb muuhulgas tingimusele, et tuulikupark peab jääma väljaspoole <i>raudtee „300m puhverala“</i>. 2.8. Üldplaneeringu seletuskirjas (p 6.4.5.) on toodud välja, et rajatised, mis ei ole raudtee sihtotstarbeliseks kasutamiseks vajalikud ning mille kogukõrgus on 30 m ja enam (nt tuulikud, mobiilimastid), tuleb kavandada selliselt, et nende kaugus raudteest oleks võrdne rajatise kogukõrgusega. Tuuliku puhul tuleb masti kõrgusele lisada tiiviku laba pikkus. Eeltoodu põhjal võib eeldada, et puhverala eesmärk on välistada mistahes võimalus, et tuulik kukub raudtee peale. 2.9. Oleme seisukohal, et maakonnaplaneeringus on siiski jäetud lahtiseks „puhverala“ ulatus, kuna tegemist on igal üksikjuhul tuulikute kõrgusest lähtuva piiranguga. Juhul, kui tuuliku kõrgus jääks näiteks alla 200 meetri (koos tiivalabaga) ei oleks põhjendatud keelata selle püstitamist 200 meetri kaugusele raudtee kaitsevööndist. Samuti on maakonnaplaneeringus toodud välja, et võimalik on kohaldada ka muid avariohtu leevendavaid meetmeid – näiteks tuulikute ankurdamine selliselt, et need mitte mingil juhul ei langeks raudtee suunas.</p>	<p>2.5.- 2.6. Maakonnaplaneering ei määra Lute kinnistut tuuleenergeetika arendamiseks sobivaks alaks. Toetudes maakonnaplaneeringule ei ole tuulikute kavandamine Lute kinnistul võimalik. 2.7.-2.9. Selgitame, et tuulepargi kavandamise esmaseks eelduseks on paiknemine tuule-energeetika arendamiseks sobival alal. Kuna Lute kinnistu ei paikne sobival alal, ei rakendu ka muud täpsustavad tingimused (nt tuulikute paigutamise kaugus raudteest).</p>

		<p><i>Leiame, et üldplaneeringus seatud „300 meetri puhverala“ ei saa välistada üksikjuhtudel tuulikute planeerimist raudtee kaitsevööndile lähemale kui 300 meetrit.</i></p>	
		<p>KÕRGEPIINGELIINI PUHVERALA</p> <p>2.10. Lute kinnistu põhjaserva ulatub elektripaigaldise kaitsevöönd ehitusseadustiku (edaspidi EhS) § 77 alusel. Tegemist on elektriõhuliini 35-110kV (kõrgepingeliiniga). Sellise õhuliini kaitsevööndi laiuseks on 25 meetrit mõlemal pool õhuliini telge (majandus- ja taristuministri määrus „Ehitise kaitsevööndi ulatus.“ 25.06.2015 nr 73 § 10 lg 1 p 4).</p> <p>2.11. Leiame, et avariiohtu leevendavaid meetmeid on võimalik kasutada ka seoses kõrgepingeliinide puhveralaga, mis on samuti üldplaneeringu kohaselt ette nähtud 300 meetri laiusena ning ulatub sealjuures ka Lute kinnistule. Leiame, et väljaspool kaitsevööndit ei saa „puhverala“ käsitleda iseenesest tuulikuid välistava piiranguna, vaid pigem soovituslikuna. Liiatigi võib tuulikupargi arendamise käigus ilmnedu vajadus elektrisüsteemi olulisel määral ümber ehitada ning praegu kõnealuse õhuliiniga arvestamine ei ole põhjendatud.</p> <p>2.12. Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande kohaselt ongi aga just tuulikuparkidest tulenevate perspektiivsete liinikoridoride maha märkimine üldplaneeringus vajalik. Väljapanekul olevas üldplaneeringu eelnõus ei ole märgitud liinikoridore.</p> <p>2.13. <i>Palume ka üldplaneeringus seatud „300 meetri puhverala“ kõrgepingeliinidest käsitleda erandeid lubavana.</i></p>	<p>2.10. –2.11. Üldplaneeringus jäädakse kasutatud kriteeriumi juurde. Kuna tegemist on olulise ruumilise mõjuga ehitisega, siis on rakendatud laiemat puhvervööndit kui objekti kaitsevöönd (25 m).</p> <p>Puhvervöönd on seatud lähtuvalt ettevaatuspõhimõttest ning vajadusest tagada nii trassiomaniku huvid kui ka taristu toimimine. Planeering annab võimaluse puhvervööndit vähendada juhul, kui saavutatakse kokkulepe trassiomanikuga ning viiakse läbi riskianalüüs.</p> <p>2.12. Üldplaneering ei kavanda üksikute tuuleparkide ühendusliine põhivõrguga, kuna neid on võimalik kavandada vaid detailsel planeerimisel. Selgitame, et KSH toob majanduslike mõjude seas välja (ptk 4.3), et tuulealade ja liinikoridoride lähiala on sobivaks piirkonnaks energiamahuka ettevõtluse kavandamisel.</p> <p>2.13. Üldplaneering lubab erandeid kaaluda koostöös trassiomanikuga ja riskianalüüsi alusel.</p>
		<p>TINGIMUSED ERANDITE VÕIMALDAMISEKS</p> <p>2.14. KSH aruande eelnõus on märgitud, et üldplaneeringus oleks otstarbekas välja tuua ka seisukohad, kas ja millistel tingimustel on võimalik kavandada üksikuid tööstuslikke tuulikuid (mis ei ole ORME objektid), kuna ka üksiku tööstusliku tuuliku kavandamisega kaasnevad mõjud. Üldplaneeringu seletuskirjast selliseid tingimusi ei leia.</p> <p>2.15. Samuti soovitab KSH aruanne planeeringus välja tuua, et tuuliku kavandamisel on lubatud koostöös trassi/taristuomanikuga tuuliku kauguse täpsustamine.</p>	<p>2.14. KSH soovitus on planeeringu käigus kaalutud. Seletuskirja on kaalutluse põhjal lisatud (ptk 6.5.8.1): <i>planeeringuga ei nähta ette üksikute tööstuslike tuulikute kavandamist.</i></p>

	<p>2.16. Juhul, kui üldplaneeringu seletuskirjas ei ole vastavat kaalutusõigust sõnaselgelt jäetud raudtee ja kõrgepingeliini puhveraladele, võib tekkida olukord, kus puhveralasse jääva kinnistu puhul loeb vald üldplaneeringu seda kaalutusõigust välistavaks.</p> <p>2.17. <i>Oleme seisukohal, et rangete ja kaalutlust mittevõimaldavate „puhveralade“ piirangute seadmine üldplaneeringuga riivaks ülemääraselt nii ettevõtlusvabadust kui omandiõigust kinnistutel, kuhu soovitakse tuulikuid rajada.</i></p> <p>2.18. Põhiseaduse (edaspidi PS) § 11 teisest lausest tulenevalt peavad õiguste ja vabaduste piirangud olema demokraatlikus ühiskonnas vajalikud ega tohi moonutada piiratud õiguste ja vabaduste olemust. Põhiõiguse riivel peab olema põhiseadusega kooskõlas olev (legitiimne) eesmärk ning riive peab selle saavutamiseks olema proportsionaalne. Samuti peavad piirangud olema kooskõlas põhiseadusega s.h PS § 3 lg'ga 1 – s.t. delegatsiooninormiga ei anta õigust kehtestada põhiõigustele lisapiiranguid.</p> <p>2.19. PS § 32 teise lõigu teise lause kohaselt sätestab omandipõhiõiguse kitsendused seadus. Sealjuures tuleneb PS § 32 teise lõigu kolmandast lausest juhul, et omandit ei tohi kasutada üldiste huvide vastaselt. Muid kitsendusi võib omandiõigusele seada ka PS §'st 19 lähtuvalt põhimõttest.</p> <p>2.20. Maakasutusele on seatud raudteest ja elektripaigaldisest tulenevad kitsendused EhS'iga ning need piirangud on sätestatud kaitsevõõnditena.</p> <p>2.21. Planeerimiseaduse (edaspidi PlanS) § 74 lg 3 kohaselt võib üldplaneeringu alusel seada kinnisomandile kitsendusi, kuid seda sätet tuleb tõlgendada lähtuvalt põhiseadusest, mille järgi peavad kõik omandiõiguse teostamise piirangud tulenema seadusest. Teisisõnu – PlanS § 74 lg's 3 mõeldud kitsendused võib märkida üldplaneeringus ainuüksi siis, kui nende seadmiseks on juba seaduslik alus.</p> <p>Üldplaneeringuga uusi, seadusliku aluseta kitsendusi seada ei ole lubatud. PlanS § 75 lg 1 p's 3 on täpsustatud, et muuhulgas võib üldplaneeringuga määrata tehnovõrkude ja -rajatiste üldise asukoha ja nendest tekkivad kitsendused. Siinkohal on mõeldud seaduslikul alusel tekkivaid kitsendusi.</p> <p>2.22. Tulenevalt eeltoodust ei oleks „puhverala“ imperatiivselt kehtestamine tuulikute ehitust keelavana legitiimne – kooskõlas PlanS sätte ja mõttega.</p> <p>Ühtlasi on piirangu sobivuse seisukohalt vaieldamatult ebaproportsionaalne abinõu, mis ühelgi juhul ei soodusta piirangu eesmärgi saavutamist. Lähtuma peab ka põhimõttest, et abinõu on vajalik, kui eesmärki ei ole võimalik saavutada mõne teise, kuid isikut vähem koormava abinõuga, mis on vähemalt sama efektiivne kui esimene. Nagu ka maakonnaplaneeringus on välja toodud on võimalik kasutada ka muid leevendavaid abinõusid, mille kasutamisel „puhverala“ kui pikendatud kaitsevõõndi kehtestamine muutub põhjendamatuks.</p> <p>2.23. <i>Palume nii, nagu KSH aruandes on välja toodud, sõnastada üldplaneeringu seletuskirjas, et „puhveralad“ võimaldavad kaalutusõigust ning koostöös</i></p>	<p>2.15.-2.16. Tingimus on seletuskirja lisatud, ptk 6.5.8.1: <i>Koostöös trassi/taristuomanikuga on võimalik tuuliku kauguse täpsustamine taristuobjektist, puhvri muutmise peab tuginema läbiviidud riskianalüüsile.</i></p> <p>2.17. Selgitame, et ptk 6.5.8.1. tingimused võimaldavad teatud ulatuses kaalutlust, kaalutlemine toimub koostöös trassiomanikuga ning tugineb riskianalüüsile.</p> <p>2.18., 2.21-22. Selgitame, et põhiseaduse mõistes riive puudub: Lute maaüksus on maatulundusmaa (ÜP järgi põllu- ja metsa maa-ala) ning planeeringu järgselt on võimalik maa-ala edasi kasutada samal otstarbel. Planeeringuga ei kitsendata seega Lute kinnistu tänase kasutuse võimalusi.</p> <p>Selgitame, et üldplaneeringul on PlanS'i järgi õigus (PlanS §75 lg 1 p 4) teostada olulise ruumilise mõjuga ehitiste (ORME) asukohavalik. Asukohavalik eeldab, et ehitise ruumilise mõju tõttu ei ole paljud maa-alad ehitise kavandamiseks sobilikud. Maaomanikul ei saa seega olla õigustatud ootust, et tema maaüksus osutub asukohavalikul sobivaks alaks.</p> <p>2.20. Asukohavalikul on rakendatud laiemaid puhvreid kui kaitsevõõnd juhul, kui mõju objektile ei ole välistatud.</p>
--	--	--

		<p><i>trassi/taristuomanikuga on võimalik kaaluda muid ohtu leevendavaid meetmeid tuulikute asukoha valikul.</i></p>	<p>Üldplaneeringu asukohavalikul on lähtutud ettevaatuspõhimõttest ning antud võimalus nt riskianalüüsi põhjal on võimalik puhvreid vähendada.</p> <p>2.23. Selgitame, et tingimus on juba planeeringus sõnastatud: <i>Koostöös trassi/taristuomanikuga on võimalik tuuliku kauguse täpsustamine taristuobjektist, puhvri muutmise peab tuginema läbiviidud riskianalüüsile.</i></p>
		<p>2.24. Lisaks eeltoodule märgime, et kuigi vallavalitsus on varasemalt avaldajale selgitanud, et tuuleenergeetikaks sobivuse välistab ka veekogu – Kohtla jõe ehituskeeluvöönd, soovib avaldaja selgitada, et looduskaitseaduse 38 lg 5 kohaselt ehituskeeld ei laiene kehtestatud detailplaneeringuga või üldplaneeringuga kavandatud tehnovõrgule ja -rajatisele. Tuulikud on tehnorajatised, mistõttu on võimalik planeerida tuulikud ka jõe ehituskeeluvööndisse. Eeltoodu põhjal, on avaldaja seisukohal, et tuuleenergeetika tootmiseks sobilike alade valikul tuleks lisaks üldplaneeringus toodud kriteeriumitele arvestada ka kinnistu omaniku huviga ning võimaldada muude avariihtu kõrvaldavate ja leevendavate meetmete kohaldamisel arvata ka muudele kriteeriumitele mittevastavaid alasid perspektiivsete tuuleparkide hulka.</p>	<p>Selgitame, et ehituskeeluvööndisse (EKV) objektide rajamine peab olema vajalik ja põhjendatud.</p> <p>Kuna leitud on võrdlemisi laialdased potentsiaalsed tuuleenergeetika alad, siis leiame, et tuulikute kavandamine EKV'sse ei ole vältimatult vajalik - võimalik on tuulikuid paigutada ka EKV'st väljapoole.</p> <p>Ehitamine EKV'sse peab olema ka selgelt põhjendatud.</p> <p>Kuna tuuliku kavandamisega kaasneks mõju kalda kooslustele, veerežiimile jm komponentidele, siis leiame, et üldplaneeringu täpsusastmes ei ole kohane kasutada LKS §38 lg 5 p 8 erandit. Tegemist ei ole tavamõistes tehnorajatisega (nt veetorustikuga), vaid olulise ruumilise mõjuga ehitisega, mille mastaap on märkimisväärselt erinev.</p> <p>Jääme seega seisukoha juurde, et EKV-sse tuuleparke ei kavandata.</p>

22	<i>Sunly OÜ</i> <i>Hanna Peeters</i>	<i>Soovin olla kursis Lüganuse valla üldplaneeringu etappidega. Palun kaasata mind protsessi.</i>	Ettepanekuga arvestatakse.
----	---	---	----------------------------